

ISBN 1848-7645

SUSRET

ČASOPIS ZA PROMICANJE REDOVNIČKOG ŽIVOTA | BROJ 5 | GODINA III. | 2015.

CIJENA:
10 KN
BIH 2 KM

Poziv je dar Božji
koji dolazi iz
Božjeg srca

U klinici
kod Isusa

P. Ike Mandurić
Koračati s Kristom
- rame uz rame

P. Arkadiusz Krasicki

U radu s mladima osjećam se kao najsretnija osoba na svijetu

05 | 2015

Sadržaj

26

30

Potraži nas na Internetu:
www.susret.net
Piši nam: urednistvo@susret.net

14

- 5 Uvodnik**
- 6 Koliko cijenimo Bibliju**
- 8 Intervju sa pomoćnim biskupom banjolučkim mons. Markom Semrenom**
- 13 U klinici kod Isusa**
- 14 P. Ivan Ike Mandurić:**
Koračati s Kristom – rame uz rame
- 20 Što misle osnovnoškolci**

- o duhovnom pozivu**
- 22 Avantura života s Isusom**
- 26 Pjesma koja svjedoči radost**
- 30 Moj redovnički poziv**
- 32 Moja kćer redovnica**
- 34 P. Arkadiusz Krasicki:**
U radu s mladima osjećam se kao najsretnija osoba na svijetu

- 40 Važnost razlučivanja poziva**
- 42 Od izbjegnutog abortusa do oltara: istinita priča braće blizanaca**
- 45 Odustati je lako**
- 46 Milosrdne sestre svetoga Križa**
- 50 Sv. Terezija od Isusa**
- 54 Vicevi**
- 56 Zanimljivosti**

8

Postani nam prijatelj na Facebooku:
Susret Zovem te

SUSRET

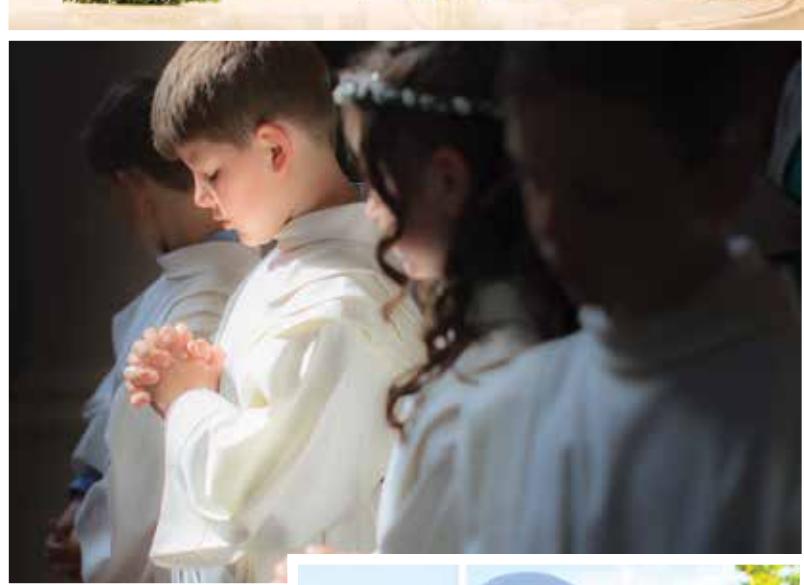
IZDAVAČ: HKVRPP (Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica)
ODGOVORNI UREDNIK: fra Jure Šarčević
GLAVNI UREDNIK: o. Antonio Mario Čirko
UREDNIŠTVO: fra Jure Šarčević, o. Antonio Mario Čirko, s. Ana Begić, s. Samuel Klaić, fra Danijel Rajić

SURADNICI u ovom broju: s. Emanuela Pečnik, s. Marija Žmo, s. Antonela Rašić, s. Dijana Lončarek, s. Maja Ivković, Tona Ivković, o. Dražen Marija Vargašević, vlač. Anđelko Koščak, Marinko Nikolić, Antonija Zidarić
STRIP: Radovan Kunić
LEKTURA I KOREKTURA: Ivan Blažević
GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Sanja Zlatar Zrinka Zidarić

FOTO: shutterstock.com, Susret kontakt: e-adresa: urednistvo@susret.net, www.susret.net, Facebook: Susret Zovem te

Uredništvo ne snosi odgovornost za nenaručene materijale (tekstovi, fotografije, pisma... u bilo kojem obliku) i ne smatra se dužnim vraćati ih pošiljateljima.

Časopis izlazi dva puta godišnje.

Poštovani čitatelji i čitateljice!

Ovaj broj našeg časopisa izlazi uoči Nedjelje dobrog pastira. Nalazimo se u Godini posvećenog života, koja je započela na Prvu nedjelju došašća, 30. studenoga 2014., a završit će na Sviećenicu, 2. veljače 2016. Iza nas je već središnji događaj za hrvatsku Crkvu, susret svih redovnika i redovnica i Bogu posvećenih laika, biskupijskih povjerenika za posvećeni život, kao i onih koji se zanimaju za redovnički život ili su na bilo koji drugi način povezani s redovništvom. Bilo je to naše nacionalno hodočašće u svetište Majke Božje Bistričke, kojemu su se pridružili brojni redovnici i redovnice iz Bosne i Hercegovine, predvođeni svojim provincijalnim poglavari-ma i poglavaricama. Na ovom središnjem slavlju posvećenog života 14. ožujka 2015. sudjelovalo je i više nad/biskupa predvođenih uzoritim gosp. kardinalom Josipom Bozanićem, apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj mons. Alessandrom D'Ericom i predsjednikom HBK mons. Željimirom Puljićem.

Kao uvod u ovo slavlje, 13. ožujka u zagrebačkoj katedrali bilo je molitveno bdje-nje, koje je poslužilo svima za duhovnu pripravu i proslavu središnjeg događaja sutradan na Mariji Bistrici. Svjedočanstvo vlastitog poziva redovnika ili redovnice ili svećenika je neizmјerno bogatstvo i blagoslov za sve one koji su u traženjima da lakše pronađu odgovor za sebe. To smo mogli doživjeti na tom velikom događaju. Želja nam je da i naš časopis bude izvo-rište mnogih svjedočanstava. U ovome broju donosimo razgovor s pomoćnim banjolučkim biskupom mons. Markom Semrenom, koji je i sam prije biskupske službe bio redovnik franjevac. Takoder vjerujem da će svima biti zanimljiv intervju s poznatim svećenicima koji djeluju u radu s mladima: p. Ike Mandurić u Zagrebu i p. P. Arkadiusz Krasicki u Osijeku. Njihovo svjedoče-nje i razmišljanje zasigurno će biti od koristi čitateljima „Susreta“.

Časopis donosi i svjedočanstvo jedne redovnice i njezi-ne majke koje svaka iz svoga kuta iznose svoje iskustvo redovničkog poziva. Pogotovo je lijepo svjedočanstvo majke čija je kći otišla u redovnice. Takoder zanimljiv je i članak o dvojici braće blizanaca iz Čilea koji su izabrali duhovni poziv. Trebali su biti pobačeni, ali ih je Bog spasio i pokazao im put k svećeništvu.

U svakom broju se upoznaje-mo s redovničkim redovima i družbama. Ovaj put upoznat ćemo se s Milosrdnjim sestra-ma Svetoga Križa. Od svetaca donosimo životopis sv. Terezije Avilske čiju 500. godišnjicu rođenja slavimo ove godine. Ova svetica je vrlo aktualna jer pokazuje ljepotu molitve i prijateljstva s Isusom.

Ovo su samo neki zanimljivi članci, a sve ostalo otkrit ćete čitajući časopis.

U ime Konferencije i u ime uredništva ovog lista, srdačno vas pozdravljam!

Fra Jure Šarčević,
predsjednik HKVRPP-a

KOLIKO CIJENIMO BIBLIJU?

Četiri su svećenika raspravljala o vrijednosti različitih prijevoda Biblije.

Jednom od njih je više odgovarao prijevod Kršćanske sadašnjosti zbog svog dobrog hrvatskog jezika. Drugi se s njime nije složio, smatrajući da je prijevod Novog zavjeta u Jeruzalemskoj Bibliji bliži grčkom izvorniku.

No treći je objasnio da ga oduševljava prijevod Knjiga o Kristu jer se služi jezikom današnjice.

- A koji prijevod vama odgovara? - upitali su četvrto-ga koji je sve vrijeme šutio, slušajući razloge koje su ostali navodili.

- Meni se najviše sviđa prijevod moje majke - odgovorio je nakon nekoliko trenutaka razmišljanja.

Sva trojica su iznenađeno pogledala kolegu jer im je bilo poznato da je potekao iz skromne obitelji.

- Vaše majke? Nismo znali da je vaša majka prevela Bibliju.

- Istina je - potvrdio je. - Ona ju je prevela u život, svakog dana u svom životu. Bio je to najuvjerljiviji prijevod koji sam ikada video.

Poziv je dar Božji koji dolazi iz Božjeg srca

Razgovor vodio: SUSRET

Razgovarali smo s pomoćnim biskupom banjolučkim mons. Markom Semrenom. Prije negoli je prihvatio ulogu biskupa živio je kao franjevac te je svoju mladost, svoj studij i svoj život posvetio redovničkoj i franjevačkoj duhovnosti. Upravo u Godini posvećenog života prikladno je da nam naš sugovornik iz osobnog iskustva progovori o redovničkom životu.

Oče biskupe, hvala vam što ste se odazvali dati intervju našem časopisu, koji na poseban način u vidu ima mlade ljudi. Prije nego što ste postali biskup bili ste redovnik franjevac, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, te imate iskustvo posvećenog života. Nalazimo se u Godini posvećenog života. Možete li ukratko objasniti što sve uključuje redovnički život?

— Redovnički život uključuje dvije osobite odrednice. Prva je: *biti u prijateljstvu s Kristom*, a druga: *propovijedati riječima i djelima Božje kraljevstvo*. To danas nazivamo kontemplacijom i evangelizacijom (Mt 3,14-15). Iz vjere u Krista izvire evangelizacija – poslanje u svijetu: *Ono što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama* (1 Iv 1,3). Samo

onaj koji je susreo Krista može biti svjedokom njegova križa i uskrsnuća, naviještati istinito ono što je bio i čuo. Redovnici su pozvani da naviještaju evanđelje cijelom svijetu, i to bez ikakva nametanja, nego svjedočenjem ljubavi prema ljudima, a osobito prema siromašnima i obespravljenima. Na to nas tako snažno uvijek iznova potiče papa Franjo.

Redovnici su također pozvani biti molitelji. Bez molitve (a molitva je očitovanje i razvijanje vjere) ne bismo bili sposobni prepoznati u svakome čovjeku brata i sestru, još manje Boga, jer vjera i ljubav postižu svoj vrhunac u molitvi (mistična dimenzija) i u praktičnom služenju (politička dimenzija).

Proročka je dimenzija sastavni dio redovničkoga života, a ako proročka dimenzija zamre, redovništvo gubi svoju životnu dinamiku. Prorok govori u ime Boga, tj. u *ime Istine*, ima izravnu relaciju s Bogom, koji je jedini apsolutan, i time dovodi u pitanje sve ovozemaljske bogove, a to su zapravo idoli. Ne smijemo apsolutizirati ništa na ovoj zemlji. Najbolji uzori redovnicima mogu biti proroci Ilija i Ivan Krstitelj. *Oni govore istinu, jer ih šalje sama Istina. Autoritet Istine najviši je autoritet na ovom svijetu, jer nas samo istina može oslobođiti.* Budući da prorok govori u ime Istine, on ostaje za nas mjerodavan, on je, dakle, mjeru kojom se moramo izmjeriti. Kao što su prisopdobe i čudesa u evanđelju proročki znak, to i redovnici trebaju biti u današnjem svijetu. I

prisopdobe i čudesa znakovi su koji pokazuju bogatstvo, sadržaj i stvarnost Kraljevstva. Stoga ih možemo usporedjivati s karizmatskom ulogom redovnika. Redovnici svojim životom uprisutuju Kristu. Zato trebaju biti kao prisopdobe koje nadahnjuju, daju značenje i smjer za Božje kraljevstvo.

Što redovnici mogu ponuditi danas svijetu?

— Našem društvu u kojem vlasti površnost trebalo bi ponuditi dubinski život. Sve prisutnoj *indoktrinaciji* treba suprotstaviti živu vjeru, proizšiju iz osobnog iskustva Božje blizine. *Kulturi ravnodušnosti i*

relativizma odgovoriti pastoralnom revnošću i davanjem prvenstva Bogu u svim svojim aktivnostima. *Prenaglašenom individualizmu i antropocentrizmu* treba ponuditi radikalnu decentralizaciju ega, kristocentričnost i maksimalnu otvorenost milosti. *Proročku gestu ima apostolsko poslanje, koje se suprotstavlja zlu ovoga svijeta, a služi na slavu Božju i na spasenje svijeta.* U svijetu bez idealja, putokaza i perspektive valja širiti jasne vidike transcendencije. *Zaboravna čovjeka, zauzeta brigama za prolazno i vremenito valja podsjetiti na posljednje stvari i vječno spasenje, tako što ćemo*

**Za poziv su bitna tri elementa:
Božji poziv, čovjekov odgovor i
konkretna zajednica u Crkvi u kojoj
se poziv živi.**

Samo onaj koji je susreo Krista može naviještati istinito ono što je video i čuo

mu pokazati da je Bog apsolutna vrijednost našeg osobnog i zajedničkog, intimnog i institucionalnog života. U svijetu u kojem tragovi Božje prisutnosti iščeščavaju posvećeni će život djelovati jakim suočiličenjem Kristu po kojem će Bog opet biti vidljiv i prepoznatljiv.

U svojoj redovničkoj zajednici bili ste i odgojitelj. Kako odgajati današnje mlade s obzirom na to da društvo nameće odgoj bez autoriteta?

— U svom odgojnog putu kao odgojitelj prihvatio sam organsku pedagogiju s mlađom subraćom odgojenicima.

To znači da sam ih prihvaćao onakvima kakvima ih je Bog stvorio sa svim darovima i u suradnji s njima želio sam te darove iz njih izvući i učiniti ih da donesu plodove. Za to mi je služila ustrajna molitva za svakog pojedinog i za sve zajedno. To sam posebno iskusio u vremenu zadnjeg rata (1992.

– 1995.) u Sarajevu, a onda i u Monopoliju i Belmonteu u Italiji. Svakog novaka i bogoslova prihvaćao sam kao dar Isusa Krista govoreći: »Isuse, twoji su, a i moji su, svakoga prihvaćam i u suradnji vodim naprijed u sazrijevanju.« Iz mog dvadesetogodišnjeg odgojnog iskustva u novicijatu i na Franjevačkoj teologiji te

tridesetogodišnje profesure proizlazi da se za odgojitelja traži more ljubavi, ocean strpljivosti i bezdan povjerenja.

Za kraj, što možete reći djevojkama i mladićima koji razmišljaju o duhovnom pozivu?

— Za posvećeni život najvažnija je vjera. Poziv je dar Božji koji dolazi iz Božjeg srca i prolazi kroz srca roditelja i djece. Bog zove, čovjek prihvata poziv i odgovara životom u konkretnoj redovničkoj zajednici. Tri su elementa bitna: Božji poziv, čovjekov odgovor i konkretna zajednica u Crkvi u kojoj se poziv živi.

Ako niste nabavili prijašnje brojeve
časopisa **SUSRET** ili film **SUSRET:**
Darivanje Boga čovjeku, možete ih
naručiti na adresi
konferencija@redovnistvo.hr
ili ih skinuti s naše
mrežne stranice
www.susret.net

Four issues of the magazine "SUSRET" are shown side-by-side. The covers feature various people and include text such as "Biti ili ne biti", "don Damir", "Edita Majić", "biskup Matija", "nadbiskup Želimir Puljić", "Kardinal Vinko Puljić", "MADBISKUP MARIN BARIŠIĆ", "Uređena se mjenaju.", "ali pozivi ne prestaju", "Preko Afrike do duhovnog poziva", "BOŽJI POZIV U SVIJETU GLAMURA", and "FRA IVAN MATIĆ Od gitare do samostana".

U KLINICI KOD ISUSA

Bio sam u klinici Gospodina Isusa.

Napravio mi je sistematski pregled i otkrio da sam teško bolestan. Kad mi je Gospodin izmjerio tlak, video sam na tlakomjeru da mi je razina nježnosti veoma niska.

Kad mi je izmjerio temperaturu, toplomjer je pokazao 40 stupnjeva anksioznosti, tj. tjeskobe.

Napravio mi je elektrokardiogram i dijagnoza je bila da mi je potreban bypass ljubavi, jer su moje arterije godinama začepljene samoćom i tako je moje srce posve prazno.

Otišao sam na ortopediju jer nisam mogao hodati pokraj svoga brata i nisam mu mogao dati bratski zagrljaj zato što sam na tijelu imao mnogo fraktura nastalih zbog zavisti.

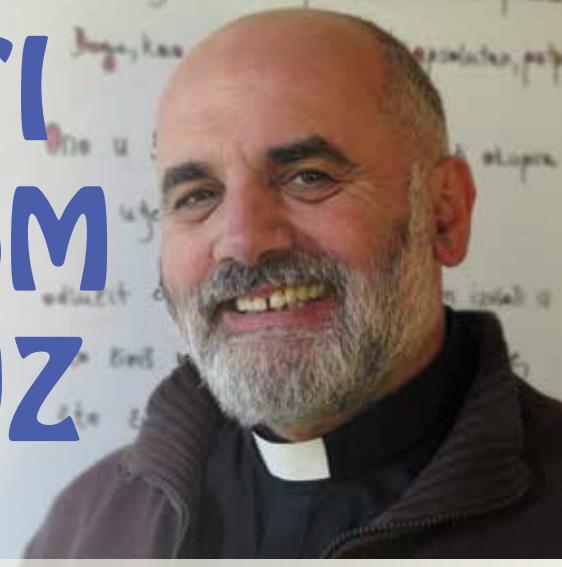
Otkrio je i da imam miopiju, odnosno kratkovidnost, jer kod susjeda nisam mogao vidjeti ništa osim loših strana.

Reče mi i da sam gluhi. Dijagnosticirao je da njegov glas često ne čujem.

Na kraju pregleda dao mi je jednostavne, besplatne savjete. Prirodne lijekove. Napuštajući kliniku, obećao sam da ću upotrebljavati lijekove koje mi je dao.

1. Čim ustaneš iz kreveta popij čašu „zahvalnosti“...
2. Prije nego što odeš na posao, uzmi žličicu „mira“...
3. Svakoga sata progutaj tabletu „strpljenja“ i čašu „poniznosti“...
4. Kad se vratiš kući, ubrizgaj dozu „ljubavi“...
5. I prije nego što odeš na spavanje uzmi dvije tablete „mirne savjesti“...

KORAČATI S KRISTOM – RAME UZ RAME

P. Ivan Ike Mandurić omiljeni je isusovac mladeži u Zagrebu. Rođen je 1962. u Posušju, diplomirao je arhitekturu i do svoje 37. godine radio u struci. Preokret se dogodio kada je na jednoj ispovijedi kod pokojnog fra Slavka Barbarića u Međugorju spoznao da želi biti svećenik. Mladu je mislu slavio sa 47 godina. Zadužen je za rad s mladima, drži duhovne obnove, a objavljuje i zanimljive članke o temama iz života.

P. Ike, oko sebe okupljate mnoge mlade. Često vlastito svjedočanstvo puno više znači negoli nešto drugo. Koje je Vaše svjedočanstvo u vezi s odabirom duhovnoga poziva? Kada ste osjetili poziv i kako je Vaša okolina reagirala na Vašu odluku?

— Poziv je potraga za vlastitom istinskom srećom. »Bog ljubi veselog darivatelja!« Ne zove u svećeništvo nikoga

komu će to biti tuga i jad, nego one kojima će to biti radoš i sreća. Svećeništvo, ili redovništvo, samo je za one koji to žele više nego išta u životu; za one koji bi – kad bi se sve drugo posložilo, i kad više ne bi imali obveza ni dužnosti ni prema komu – najradije ostavili sve i slijedili Krista. Oni koji bi to tada učinili pozvani su ostaviti sve već sada i krenuti za njim. Često nas

subjektivne muke i potrebe svijeta odvlače od uvida u to što je temeljna naša čežnja jer mislimo da Bog i tako dobro стоји па ga se uvijek može odgađati dok ne sredimo druge stvari. To je krivo. Ako Bog dobro стоји, onda sve dobro стоји, jer on sve uzdržava, pa svaki onaj koji bi u krajnjem slučaju krenuo za Kristom, zapravo pozvan je već sada. Ostaviti volove, plugove, svoje

mrtve da ih drugi pokapaju, i krenuti, krenuti. Kad se Božji glas – koji govori kroz čežnju srca – začuje, nema se više što čekati, to je to, idemo!

Moje svjedočanstvo je upravo to: kada sam shvatio da je poziv baš to, istoga časa donio sam neopozivu odluku da idem. Gotovo bih mogao reći da sam bio pomalo i ljut što nisam prije znao da je zapravo to definicija poziva, jer da sam znao, bio bih otišao i prije. Ali providnost me spasila od tko zna kakvih drugih pogibelji. Pa, kao što mi je bilo pomalo žao što nisam tako gledao na poziv – jer bih bio otišao prije tim putom, jednako tako bih savjetovao svima koji se još premišljaju u vezi s tim: neka ne idu tim putom prije

nego što budu sigurni da je to mjesto na kojem će biti, ne radi privilegija ili stila života, ili statusa kakav jest, nego u dubini duše najsretniji upravo stoga što će se davati za Krista, i umirati za njega i za druge, pa i posve prezreni i odbačeni ako treba.

Kad sam odlučio tako ostaviti sve i krenuti ovim putom – a tada mi je bilo 37 godina, bio je to šok za mnoge. Od onih sam koji teško donose odluke,

ali kad je donesem, cijeli svijet može stajati protiv mene, neću se pokolebiti. Sva protivljenja, sva šokiranja i sve suze, i sva čuđenja i pitanja s kojima sam se susreo nakon objave svoje odluke za mene su bili dječja igra. Jedino što mi je bilo sveto jest poziv. Pa, kako bih ja mogao odbiti Krista, molim vas lijepo? Smrt, pogibelj, potres... sve to je nevažno kad onaj s nebesa upre prstom u mene,

Danas za pobedu protiv brojnih drugih zamki, relativizama, izopačenja, laži i mnoštva krivih religija i duhovnosti treba nam i traži se autentičnost. Bog nam to jasno progovara preko mladih.

čovjeka jadnog i bijednog kojem se pruža jedincata šansa da svom životu da smisao, i Bogu da hvalu. Sjećam se da sam tada razmišljao: kad bi mi prorekli da će svi moji umrijeti ako odem u svećenike, svih mojih desetero braće i sestra, i mati, i sav rod moj, samo bih ih zamolio da mi javе kad se to zbude – da im na sprovod svratim.

Bog je svega vrijedan. I kad nađemo mjesto s kojeg to svojim životom možemo posvjedočiti, sve drugo je nevrijedno u usporedbi s tim. Toliko da je to smiješno i govoriti. Bog koji zove čovjeka! Pa zar je to ikako moguće? I onda kad se to istinski zbude: stani zemljo, zaustavite sve, ostavljam sve, moram za njim!

Koje je Vaše iskustvo u vezi s mlađima, tj. s kojim se sve izazovima susreću u današnje vrijeme?

— Mladi se danas ne daju obmanjivati. Najdublje od svih stvari zanima ih Bog; sveto. Mi smo im ostavili svijet koji ne zna što je sveto, pa ga danas mladi žedni i gladni posvuda traže. U vrijeme kad sam ja studirao jedva da je koji student uopće znao što je klanjanje. A kamoli da je obdržavao tu pobožnost.

Čak nismo ni krunicu znali moliti. O teologiji smo još manje znali, pa čak ni Sveti pismo nismo puno čitali. Zapravo, tek smo ga otkrivali, i to tek rijetki. No svi smo išli k misi. Danas nije tako. Mladi su autentičniji. Usude se napustiti Crkvu ako im se čini lažna, ako je svećenik neozbiljan, neautentičan, prijetvoran, i ako na bilo koji način nije Kristov. Moja generacija nije bila takva. I kad je svećenik bio bezveznjak, i

Iskustvo Boga živoga, najprije u svjedočenju drugoga, a potom u vlastitom životu, lomi sve otpore.

arogantan, i sebičan, mi smo išli k misi. Imalo je to svoju vrijednost. To je bilo vrijeme vjernosti, odnosno kušnja Crkve u njenoj vjernosti. No, s druge strane, rijetko smo znali biti zahtjevni. Današnje vrijeme je vrijeme potrage za autentičnošću. To je jedna druga kušnja, i Bog mlade potiče da tragaju za njom – da ne pristanu na bilo što, ne na manje, nego da idu za onim isusovačkim MAGIS, za više, za pravim, izvornim, istinitim. I jedno i drugo je Božje. Pa se tu krije i moj odgovor: To je i naš izazov danas. Zapravo, Bog nas preko mlađih potiče na to da budemo autentični. Baš onakvi kakvi bijahu prvi apostoli ili, ako hoćete, onakvi kakav je bio naš Krist. A to sve stoga da bi oni sami znali biti upravo isti takvi: kakav je bio njihov učitelj.

Ima to svoje razloge. U vrijeme komunizma vjernost je pobjeđivala Titove i sve druge sotonske zamke. Vjernost, vjernost, samo vjernost, za Stepincem, do smrti! Da-

nas za pobjedu protiv brojnih drugih zamki, relativizama, izopćenja, laži i mnoštva krivih religija i duhovnosti treba nam i traži se autentičnost. Bog nam to jasno progovara preko mlađih.

Danas osobito različite ideologije i interesne skupine, razni mentaliteti poput konzumerizma ili individualizma i sl. razaraju duhovnu dimenziju mnogih mlađih i naših obitelji. Koliko pomažu susreti i molitve koje imate za mlađe da se može prepoznati taj negativni duh vremena i tomu se oduprijeti?

— Moramo razaznati više različitih skupina mlađih. Jedna su skupina oni koji su svjesni svega. Puno čitaju, razmišljaju, sve razumiju i informiranjima su od svećenika. Oni samo trebaju sveto, sakramente, snagu euharistije, i život u zajedništvu. Trebaju ponekad i neku mudru riječ, ali to svi trebamo. Oni znaju gdje su. To su često mlađi koji

dolaze iz obitelji koje su dobro znale protumačiti duhove i znakove vremena. Ponekad dolaze i iz sasvim drugačijih obitelji, ali su to nadoknadili sami.

Druga skupina su oni koji tek susreću Krista, obraćaju se, u molitvi krunice, nekom hodočašcu, duhovnoj obnovi ili preko nekog obraćenog prijatelja. S njima treba polako, lagano, s dječjom hranom.

A postoje i treći – oni koji su blizu, ali se ne usude posve usvojiti stajališta Crkve. Stalno su blizu. Često su ili pomalo liberalni – pa se boje bilo kakvog fajtinga, dosljednog isповједanja istine, ili su previše konzervativni – pa se boje dosljednog kršćanstva koje otvara vrata novima, obraćenicima, drugim vjerama, itd. To je prostor za novu evangelizaciju. Sve ono što svakomu od njih treba pojašnjava iskustvo autentične Crkve, i susret s njom. Autentična radost, živa riječ, iskrena molitva, pravo svjedočenje, iskustvo promjene u vlastitoj blizini. Misa mlađih, krunica na Kamenitim vratima, i Duh Božji koji ondje susrećemo, lomi svako srce koje traži istinu. Bez milosti nema promjene, a bez molitve pravednika nema ni milosti. Iskustvo

Boga živoga, najprije u svjedočenju drugoga, a potom u vlastitom životu, lomi sve otpore.

Primjeri pokazuju da ima mlađih koji se boje donijeti konačnu odluku za svoj život. Kako im pomoći da se odluče za brak ili možda za duhovni poziv?

— Mislim da je problem često u tome što se ostavlja dojam da će njegovo svećeništvo ili redovništvo biti jalovo. Da će to biti dosadan život, bez izazova, bez borbe, bez važnog

zadatka, bez smisla. Koliko zbog bojazni da će susresti lude i šašave poglavare koji ni sami ne razumiju važnost borbe koju ovo vrijeme traži, toliko i stoga što će možda same forme kao takve biti kočnica pravom Kristovu pozivu. Pa, dok tako misle, narančno da se boje povjeriti svoj život takvim putima, jer život nije šala. Boje se jer ne žele život potrošiti bez veze i povjeriti ga nekomu tko ni sam ne razumije u kako važnim vremenima živimo, nekomu tko ne pozna razloge srca. I ja bih se bojao, pa i bojao sam

se krenuti putom svećeništva uz takve predodžbe. Kako im pomoći? – to je jako lijepo pitanje! Trebamo im pokazati izazovnost, smislenost pogibeljnosti, i silnu potrebu ovoga puta u najvažnijim pitanjima života. Trebamo im znati otkriti da biti svećenik znači biti u najvećem boju, i u najherojskijem boju koji se uopće može zamisliti, i kako je to boj za sve ono što se srce plemenito može sanjati i maštati. Dakle, otkriti im, ako žele nešto muško, viteško, veliko, nesebično, uzbudjujuće... neka znaju: nema ničeg na ovom bijelom svijetu što se može usporediti s koračanjem s Kristom uz rame, ništa tako dobro kao svećenički život, život do smrti zaklet na svećeništvo. Doživljaj pozavnosti na ovaj put istinski je neusporediv s bilo čim drugim na zemlji. Toliko svet poziv da ni na nebu ne prestaje.

Teško je živjeti čistoću, ali još teže je biti rob strasti koja otme svaku slobodu za djelovanje, radost, komunikaciju, red, mir, osjećaj dostoјnosti.

Ovdje i danas Bog ima ideju, plan, poziv za tebe... Nema vremena većeg ni ljepšeg od ovoga sada, od ovog tvog.

urnebesno divljim valovima kad ih bura digne. Teško je, tako, i čuvati zdravlje, ali daleko je teže jaukati u smrtnoj bolesti, smrti gledajući u oči. Teško je živjeti čistoću, ali još teže je biti rob strasti koja otme svaku slobodu za djelovanje, radost, komunikaciju, red, mir, osjećaj dostojnosti. Neće to moći nitko tko ne razumije i ne vjeruje da blud otme i zarobi čovjeka. No ono-mu tko razumije i vjeruje što grijeh čini, i onomu tko vjeruje i razumije što čistoća donosi, kako nas dovodi blizu Bogu, i kako nam pomaže da sebe doživljavamo vrijednjima ljubavi – taj je motiviran i spreman boriti se za svoju barku svim silama da je valovi ne odvuku u pogibelj divljih valova zamamne pučine, kako bi mogla isploviti kad bude more mirno, sunčano i lijepo. Razboritost je najvažnija kardinalna kreplost. Onomu komu to manjka, manjakat će i drugo.

Ušli smo u Godinu posvećenog života. Što znači živjeti svoje redovničko posvećenje u današnjem svijetu?

— Kad susretнемo nekoga velikoga i važnoga – nekog heroja Domovinskog rata, Papu, nekog važnog gosta, ili jednostavno nekoga tko nam je važan na bilo koji način, čast nam je i veliko zadovoljstvo nešto mu darovati. Neki svoj domaći proizvod, uradak, ili bilo što vezano uz naš identitet. Kulen, pršut, sir,

mandarine, lubenicu; vino, rakiju; neko vezivo, pletivo, sliku, Bog dragi zna što. Pa ako taj tko nam je važan ili drag primi naš dar, osjećamo kako je i nas same priznao, prihvatio, afirmirao.

U braku je taj osjećaj još dublji. Zaručnica ili zaručnik sebe cijelu/cijelog daje. Pa kad ga ono drugo prihvati i prima, osjeća se neizrecivo vrijedno, ali osjeća i kako je tom gestom na najdublji način izrekao koliko mu je sveta relacija u kojoj se komunicira. Čovjek ima potrebu izreći svojim životom istinu, i činom darivanja uči u ljubav. Prije samog darivanja to je ljubav bez djela. A takva ljubav još uvijek i nije ljubav. On želi uči u ljubav tako da je očituje djelima, darivanjima. Redovništvo je očitovanje ljubavi na najdublji mogući način: darujem sebe samoga, osjećajući da će me primitak mog dara ispuniti kao ništa drugo. Nekima posvećujemo pjesme, nekima knjige, slike, nekima neke bitke... nekima koji su neizrecivo vrijedni svake posvete posvećujemo svoj život – jer osjećamo da nas je neizrecivo zadužio i da nam nema mira dok ne očitujemo svojom gestom da nam je taj netko važniji od života samoga, i svega onoga što bi život mogao donijeti.

Osjećam da je zapravo to moj najveći dobitak – izreći koliko mi je svet Sveti.

Posvetiti Bogu svoj život ima smisla samo ako nas na to nuka, »progoni« nas unutarnji osjećaj koji nam jamči da će to biti i naša radost. Današnjem ili bilo kojem svijetu usprkos. Nema razlike.

I na kraju Vaša poruka za naše čitatelje koji su većinom upravo mlađi.

— Dragi mladi! Veliko je ovo vaše vrijeme. Deseta Božja zapovijed glasi: ne poželi tuđe stvari. Ne samo stoga što ti to nije odobreno, nego i stoga što to nije dobro za tebe. Ne poželi tuđe vrijeme. Ovo twoje je najbolje. Ovdje i danas Bog ima ideju, plan, poziv za tebe. Ovo je nabolje moguće vrijeme. Ono može biti veliko, a može biti malo. Velika vremena su vremena u kojima je bilo onih koji su se usudili živjeti svoje vrijeme, i biti veliki. Ako pristaneš na to, ovo će biti najveće vrijeme u povijesti čovječanstva. Ne poželi tuđe stvari. Ne žali za drugim vremenima, niti želi neko drugo, nego voli ovo svoje, jer je najljepše, za tebe odabранo. Voli ga i obogati svojom srčanošću. Nema vremena većeg ni ljepšeg od ovoga sada, od ovog tvog.

Što misle osnovnoškolci o duhovnom pozivu

**Prema tekstu
s. Marije Todorić**

Ovo su razmišljanja učenika 7. i 8. razreda o duhovnom pozivu, o osobama koje su izabrale to zvanje. Anketu je bila anonimna, odgovaralo je 120 učenika. Evo nekih pitanja i odgovora:

1. Da si ti svećenik, časnica sestra, što bi radio?

- Propovijedao bih na lijepe načine samo da se svidim mlađima, obavljao bih svoju dužnost na najbolji mogući način.
- Pomagala bih ljudima, puno bih se molila za sve ljude na svijetu.
- Slavio bih s ljubavlju svetu misu.
- Uveo bih neke nove pjesme u crkve.
- Radila bih u bolnici,

bila bih blaga s bolesnima i njihovim obiteljima.

- Radila bih u školi, pomagala učenicima u njihovim problemima i poteškoćama.
- Stalno bih ljudima pričala o Bogu.
- Govorio bih nadahnjuće i zalagao bih se za Crkvu.
- Radio bih ono što bi me Bog toga dana nadahnuo.
- Brinula bih se za djecu bez roditelja.
- Manje bih se brinuo za sebe, a više bih mislio na druge, po-

magao bih bolesnima.

- Bio bih dobar, simpatičan, nasmijan i otvoren da mi ljudi mogu lako pristupiti.
- Pomagao bih nemoćnima i ovisnicima, uvijek bih dijelio dobre savjete.
- Više bih pomagao siromašnjima nego bogatima.
- Bio bih sretan jer bih tako bio bliže Bogu. Pomagao bih drugima jer bih tako zračio dobrotom, ali mislim da nisam dovoljno snažan da postanem svećenik, jer trebaš imati dar od Boga za takvo nešto uzvišeno.

2. Što misliš o časnim sestrama?

- Dobre su osobe, općenito vole pomagati, osobito svećenicima, u školama i drugim ustanovama. Ne znam zašto imaju onu kapu na glavi.
- Simpatične su i zanimljive. Sviđa mi se što su neke otvorene, o svemu razgovaraju s nama. Sviđa mi se što neke rade u školi pa nam pomažu

savjetima. Jednom sam posjetila samostan karmeličanki u Brezovici, išla sam zahvaliti sestrama jer su molile za mene kad sam bila bolesna.

– Dobre su osobe, vole pomagati, slušati nas i daju dobre savjete.

– Dobro je što su časne svugdje gdje je nekome potrebna pomoć: u školama, bolnicama, crkvama. Kao mali bio sam okružen časnim sestrama u bolnici. Uz njih sam se osjećao bolje i sigurnije zato što su one jako povezane s Bogom.

– Dobro bi bilo da časne sestre imaju krila, da lete poput Batmana, da mogu vidjeti sve potrebe ljudi i da mogu biti posvuda.

– One su dobre i snažne žene. Drago mi je s njima pričati jer uvijek pomažu.

– One su super, hrabre žene, brižne prema svima oko sebe.

– Mislim da su časne jako dobre. Sviđa mi se koliko se posvećuju Crkvi i koliko su se

3. Kad bi mene Bog pozvao u duhovno zvanje, ja bih...

– Prihvatio bih Božji poziv. (kratki odgovor bez objašnjenja napisalo njih oko 15 %)

– Ne bih prihvatio duhovno zvanje. (kratki odgovor bez objašnjenja napisalo njih oko 20 %)

– Vjerljivo bih prihvatio/prihvatile duhovni poziv. (odgovorio njih oko 10 %)

– Svim svojim srcem bih pošla za njim.

– Dugo bih razmišljala i molila, a na kraju bih vjerljivo prihvatile Božji poziv.

– Trenutačno mislim da to ne bih prihvatile.

– Dugo bih razmišljala, a onda tek odlučila.

– Ne vjerujem da će baš mene pozvati.

– Pristala bih jer znam da me Bog dobro poznaje i da bi me s razlogom pozvao.

– Ja bih se tada sasvim promjenio.

– Prihvatio bih duhovno zvanje, zato što Bog ima svoje razloge i ideje za bolji svijet i društvo.

– Morao bih dobro razmislići, a tek onda...

– Bio bih Bogu zahvalan, služio bih mu cijelim svojim životom.

– Ja bih to odbio zato što nisam toliko dobar kršćanin i nisam vrijedan toga.

– Kad bih bila uvjerenja da to Bog želi, prihvatile bih.

– Kad bi mene Bog pozvao u duhovno zvanje, bio bih sretan, osjećao bih se uzvišeno i sveto.

AVANTURA ŽIVOTA S ISUSOM

Autor: Fra Jure Šarčević, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP)

Svoje zvanje uvijek sam shvaćao ne kao neki posao koji moram odraditi, bez obzira gdje bio ili kakvu službu obnašao, nego kao život koji moram vjerno živjeti. A kad se živi vjerno ono zvanje koje si, uz pomoć Duha Svetoga, prepoznao kao vlastito, onda tvoj život postaje sredstvo preko kojega Bog izvodi svoja čudesna djela u svijetu i danas. I što je čovjek vjerniji idealima svoga

zvanja, to je sretniji i uspješniji bez obzira u kakvom zvanju bio. Radost i ljepotu života ne donosi položaj ili služba sama po sebi, bez obzira kakva ona bila, nego vjernost Bogu i dosljednost. U jednom broju konstitucija moga reda piše: „Glavni apostolat manjeg brata jest živjeti u svijetu evanđeoskim životom u istini, jednostavnosti i radosti.“ Papina je želja da posvećene

osobe pokrenu obnovu Crkve, da „probude svijet“, da „izidu iz sebe“, da „budu Crkva koja izlazi“, baš kako su to činili brojni utemeljitelji velikih redova i družbi u svoje vrijeme. Da bi se to moglo dogoditi, nužno je prihvatići Papin poziv, obnoviti svoj osobni susret s Isusom Kristom i „neka nitko ne misli da se taj poziv ne odnosi na njega, jer nitko nije isključen iz radosti koju dono-

Papa Franjo proglašio je 2015. godinom posvećenog života. Na taj je način htio skrenuti pozornost cijele Crkve na značenje i ulogu redovništva u Crkvi i u svijetu, ali i na potrebu sve-

tosti. Drugim riječima, na potrebu svijesti o prisutnosti Boga u današnjem svijetu, koji često traži sreću i smisao bez Boga. Tamo gdje se Boga ne želi, nije moguće naći ni sreću ni smisao života.

Kad Isus jednom
svrne na vas po-
gled, nemojte mu
se opirati, krenite u
avanturu s njime

si Gospodin“ (*Radost evanđelja*, 3). Papa Franjo poziva sve redovnike i redovnice i sve druge posvećene osobe da ražare plamen vlastite karizme i da ponovno otkriju ljepotu posvećenoga života jer će samo tako moći biti radosni proroci i navjestitelji neprolazne novosti i okrepljuće radosti evanđelja. I to u svijetu koji, osobito u nekim dijelovima, okreće leđa

Bogu i živi kao da Boga uopće nema. Svijetu koji na mjesto Boga stavlja neke druge „bogove“ po svojoj mjeri. U takvom svijetu jedini kriterij je samo čovjek i njegove potrebe. Za drugoga, za bližnjega i različitog od njega nema mjesta, a kamoli za Boga.

Razumljivo je onda zašto se u takvom svijetu ne cijeni posvećeni život, zašto nema zvanja,

zašto nema mjesta za uzvišene vrednote, pa i za samoga Boga napoljetku. Zaciјelo postoji više razloga, kojima se ovdje ne možemo opširnije baviti, zašto je manje duhovnih zvanja, posebice u nekim dijelovima svijeta. Jedan od njih je svakako i nizak natalitet, poglavito u zemljama visokog životnog standarda. Ako nema djece, nema ih ni za druga zvanja, ne samo za duhovna. Dodatni je razlog prevladavajući osjećaj liberalizma i naglašeni, neki ga nazivaju galopirajući individualizam. U takvom svijetu, koji je zapravo izgubio osjećaj za sveto, govor o redovničkom zvanju i posvećenju zvuči posve stran, nerazumljiv.

Izabratи jedno zvanje za čitav život, živjeti redovničke zavjete u takvom ozračju, složit ćete se, nije nimalo jednostavno. I ovdje vrijedi ona izreka: S kim si takav si! Ako čovjek, redovnik, redovnica ili bilo koja druga duhovna osoba, ne nađe način da se zaštiti od takvog stila života, neminovno će mu se suočiti i živjeti po njegovim pravilima. A mi smo kršćani, posebice redovnici, pozvani mijenjati svijet; unositi u njega duh Isusove novosti i radosti koja preobražava. Biti sol zemlje i svjetlo svijeta, kako Isus kaže u evanđelju.

Taj svijet, kako ističu svi pape naših dana (Ivan Pavao II., Benedikt XVI. i Franjo), treba ponovno evangelizirati. Tom svijetu, ili još bolje, ljudima našega vremena treba ponovno otkriti ljepotu evanđelja, njegovu neprolaznu novost i

radost koja proizlazi iz susreta s Isusom Kristom.

Što se pak tiče moga osobnog iskustva i otkrića duhovnog poziva, mogao bih vam napisati. Samo kratko. Potječem iz seoske sredine (Rama) iz koje sam otisao prije gotovo pedeset godina. Ta sredina bila je tradicionalno religiozna. Druge vjere, osim manjeg broja muslimanskih vjernika, nije bilo. Iako ju je danas zapljenjenoval sekularizacije i utjecaj modernih sredstava društvenog priopćavanja, ipak je ostala sredina u kojoj se još uvijek cijeni svećenika, redovnika i redovnicu. Vjerujem da i zato iz tog kraja, Bogu hvala, ima lijep

U svijetu, koji je zapravo izgubio osjećaj za sveto, govor o redovničkom zvanju i posvećenju zvuči posve stran, nerazumljiv

su me uvijek privlačili, njihov habit, njihova blizina narodu, ugled medu ljudima itd. Na završetku osmoljetke krenuo sam u franjevce kapucine. Nije mi na početku sve bilo jasno što Bog od mene hoće učiniti. Malo-pomalo sve je bivalo jasnije. Bio sam prilično siguran da me Bog vodi. Danas mi je to više nego jasno. Bez njega ne bih mogao ništa učiniti.

drugi život preporučujem da se ne boje odazvati Božjem pozivu. Neće se prevariti ako povjeruju onomu koji ih ljubi više negoli oni sami sebe. U njemu se nalazi prava radost. Bogu je svatko od nas važan, mi pred njim nismo brojevi, već osobe s imenom i prezimenom. On više nego mi sami želi da budemo sretni. Kad Isus jednom svrne na vas pogled, nemojte mu se opirati,

Svoje zvanje uvijek sam shvaćao ne kao neki posao koji moram odraditi, bez obzira gdje bio ili kakvu službu obnašao, nego kao život koji moram vjerno živjeti

broj zvanja. Odrastao sam uz franjevce, oni su mi bili kateheti, učitelji i uzori svojom jednostavnosću. Druge svećenike zapravo nisam ni poznao. Još kao dječak video sam u franjevcima veliki ideal. Oni

Svi kršćani, osobito posvećene osobe, snagom svoga zvanja jesu ljudi radosti.

Svim mladim, a i onim starijim, čitateljima naše revije „Susret“ koji osjećaju da ih Bog poziva u posvećeni ili neki

krenite u avanturu s njime. Druženje s Isusom uvijek donosi sreću i mir! Imajte povjerenja u njega, dopustite mu da vas njegov pogled prati kroz čitav vaš život i vašoj radosti neće biti kraja!

PJESMA KOJA SVJEDOČI RADOST

Papa Franjo pozvao je redovnike i redovnice da svojim djelovanjem probude svijet. To se može iskazati na različite načine, a jedan od njih je i glazba.

Autor: Susret

Hrvatsko redovništvo osjetilo je poziv pape Franje na radost i svjedočenje ljepote posvećenog života u redovništvu. Tako je u Godini posvećenog života nastala himna naslovljena »Hvala redovnika« s novoosnovanim redovničkim zborom – Redovničkim band aidom. Stihove je napisao Tomislav Baran, a glazbu i aranžman

Toni Eterović. U studenom 2014. završeno je snimanje. Pjesmu je otpjevalo petnaestak solista te više od sto zaboraša redovnica i redovnika iz različitih redovničkih zajednica iz cijele Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Odjek u Hrvatskoj i šire bio je velik i uistinu pozitivan, tako da su sudionici projekta i sami članovi zbora sudjelovali u više

navrata na Hrvatskoj televiziji, Novoj TV, zatim RTL-u, Jabolci TV, VOX TV, Hrvatskom radiju, drugim televizijskim i radijskim kućama gdje su uz promociju »Hvale redovnika« govorili o Godini posvećenog života, redovničkom pozivu i općenito redovničkom životu. Dnevni je tisak, također potaknut tim projektom, donosi priče iz života redovništva. ■

Evo što su rekli neki od sudionika u snimanju himne:

s. Josipa: »Puno mi znači biti dio projekta jer sam upoznala toliko mladih redovnika i redovnica, koji su puni poleta, života i ljubavi prema redovništvu. Ta ljepota zajedništva pokazala se u ovom projektu.«

fra Jerko: »Javio sam se jer volim pjevati i na taj način slaviti Gospodina. Zadovoljan sam atmosferom jer ima puno veselih redovnika i redovnica. U ovom projektu može se upoznati pravo lice Crkve koja je radosna i vesela.«

s. Ljubica: »Sudjelujući u projektu snimanja 'Himne redovnika' zaista sam se osjećala počašćenom kao pozvana osoba, pozvana u Crkvi služiti Gospodinu, a na ovaj način potvrditi to svjedočanstvo.«

MOJ REDOVNIČKI POZIV

Autorica: s. Maja Ivković

U našem časopisu redovito donosimo svjedočanstvo redovnika i redovnica o odabiru duhovnog poziva. No kako taj odabir doživljavaju njihovi roditelji, što osjećaju, što misle... pročitajte u sljedećim redcima u kojima progovara jedna mlada redovnica i njezina majka.

Kad osjetiš Božji poziv, nemaš izbora nego odgovoriti na njega. Kad si duboko u sebi svjesna da te Isus izabrao, uopće nije problem obratiti se sestrama kojima želiš pristupiti. Čak ni pisati molbu za ulazak u samostan ni tražiti preporuku od župnika više ne izgleda tako strašno. I pred prijateljima ne osjećaš više nikakav strah ni sram kad im o tome pričaš. Ali kako to sve priopćiti svojoj obitelji, kako im reći da želiš krenuti malo drugačijim putom? Kako reći mami da umjesto vela koji se nosi samo na dan vjenčanja želiš cijelog života nositi redovnički veo? Kako reći tati da neće imati priliku svoje staračke dane provoditi igrajući se s tvojim klincima jer ti odabireš biti duhovna majka mnoštvu druge djece? Danas se samoj sebi nasmijem kad se sjetim toga straha i nelagode koji su se javljali u meni pri pomisli da se vrijeme približilo i da moram

Kako reći mami da umjesto vela koji se nosi samo na dan vjenčanja, želiš cijelog života nositi redovnički veo?

konačno svoju odluku obznaniti mami, znajući da će ona to prenijeti tati. Pa i sam način na koji sam ja to izvela također mami osmijeh na lice. Kad se radi o ozbiljnim temama, ljudi sjednu i popričaju na miru, a ja sam rekla mami da idem u samostan, ni više ni manje nego dok sam joj na vrtu pomagala brati grašak pitajući je: »A tko će ti dogodine pomogati kad mene više

ne bude?« Shvatila je o čemu govorim jer je slutila, ali ništa nije rekla.

Prihvatile je moju odluku kao i ostali članovi moje obitelji. Dručkije nisam ni očekivala. Tek kad sam poslije upoznala ljude koji su došli u samostan protiv volje svojih roditelja, s kojima neki ni dan danas ne razgovaraju, shvatila sam zapravo koliko se bogatstvo vjere krije u obiteljskom gni-

jezdu iz kojeg sam se otisnula u svijet. Iako je nas petero djece u obitelji, vjerojatno su se i moji roditelji na početku osjećali kao Abraham koji treba žrtvovati svojeg jedinca Izaka. Ali su vjerovali da je to Božje djelo kojemu se ne treba i ne smije oduprijeti, a danas nakon osam godina, koliko sam ja već u samostanu, uvjerili su se u ljepotu i radost koja se krije u ovom pozivu te su mi poticaj i oslonac na mojem putu na sljedovanja Krista. Što čovjek može poželjeti više od jedne takve obitelji?

Autorica: Tona Ivković (majka s. Maje)

MOJA KĆER REDOVNICA

Nije mi jednostavno o tome pisati. Trebam se najprije pripremiti jer otkad je Maja otišla od kuće, ne mogu o tome ni slova napisati a da taj papir ili tipkovnicu ne zalijem suzama.

Kako se osjećati kao mama jedne redovnice? Sada lijepo. Ali kada se odlučila na taj korak i kada sam vidjela da je to nje na konačna odluka, bilo mi je teško. Iako se dalo naslutiti da će poći tim putom, kada mi je rekla svoju odluku, ništa joj nisam mogla reći. Sjećam se samo da tu noć nisam mogla zaspasti i da sam jastuk doslovno natopila suzama. Pomisao na tu fizičku udaljenost, kako onda tako i danas, teško mi pada, ali kad vidim da je zadovoljna, onda mi je lakše.

Ono što mi je umanjilo tugu bila je Iva, najmlađa kći koja je rođena kada je Maja već bila odlučila da će otići u samostan. Dolazim iz kršćanske obitelji u kojoj sam bila sama u svojih roditelja. Kada sam se udala, uklopila sam se u dosta veliku obitelj i imala svojih četvero djece. Jedne večeri dok još nisam znala da sam trudna, a nisam ni razmišljala o petom djetetu, sanjala sam da mi Maja prilazi obučena kao redovnica i priopćuje mi tu vijest. Probudila sam se i bila sam sig-

urna: Bog će mi jedno dijete uzeti sebi u službu, a meni dati drugo. I bilo je tako. Nakon nekoliko mjeseci rodila se Iva. Sama pomisao da djeca odlaze, svako po svom odabiru, za roditelje je teška. No kad vidiš da izabiru put koji baš i nije uobičajen, shvatiš da tu mora postojati netko iznad nas tko poziva i određuje put za svakoga. Jedino što mi je preostalo bilo je moliti da Maja svoju životnu odluku donese čistim srcem i s radošću.

Roditelji su oni koji najviše osjećaju odgovornost za sve što im djeca naprave. I onda kad nešto nije u redu, misle da možda nisu s djecom provodili dovoljno vremena. Kada u mislima odlutam nekamo izvan svakidašnjice, počnem samu sebe pitati odakle da

Mislim da je najljepše služiti ljudima. Ništa ljepše od toga kad drugima možeš u nevolji pomoći, kad vidiš osmijeh na licu ljudi kojima pritekneš u pomoć, kada im pokažeš da nisu odbačeni.

baš moje dijete podje putem redovničkog života. Danas je potrebno puno hrabrosti da bi se netko odvažio na takav put i suprotstavio se svim izazovima današnjice koji privlače mlade. Većina ljudi s rezervom ili čak podrugljivo gleda na redovnički poziv. Međutim, mislim da je najljepše služiti ljudima. Ništa ljepše od toga kad drugima možeš pomoći u nevolji, kad vidiš osmijeh na licu ljudi kojima pritekneš u pomoć, kada im pokažeš da

nisu odbačeni. Tako sam nastojala odgajati svoju djecu, u poniznosti i jednostavnosti i molila sam da u tome ustrajem. Željela sam da vrijednosti života vide, ne u svakidašnjici šarenila i luksuza, nego u razumijevanju drugih ljudi, onih malenih koji vase za nečijom pomoći, nečijim osmijehom, nečijom strpljivošću. Takav stav prema drugima pokušala sam usaditi svojoj djeci. Jesam li u tome uspjela? Pokazat će vrijeme i životi moje djece.

P. Arkadiusz Krasicki, CSSp:

U RADU S MLADIMA OSJEĆAM SE KAO NAJSRETNIJA OSOBA NA SVIJETU

Raduje nas što možeš našim čitateljima posvjeđočiti radost svoga posvećenog života u službi Bogu i ljudima. Ispričaj nam malo o sebi i o svome putu prema Družbi Duha Svetoga.

— Na krštenju Isus me je pozvao novim imenom. Roditelji su to ime prepoznali kao Arkadiusz. Srećom što ima jednostavnija verzija za strance – Arek. Od tog trenutka Gospodin je stalno kucao na vrata mog srca. Odazvao sam se i postao misionar, član misijske Družbe Duha Svetoga. Svećenik sam već dvanaest godina. To su najsretnije godine mojega života. Na tom putu, u što

sam jako duboko uvjeren, pratiti me i Gospa. Od 2003. godine djelujem u Hrvatskoj. Studentski sam kapelan devetu godinu. Osijek je postao moj drugi grad. Kao što sam učinio prve korake u svom rodnom gradu u Poljskoj, tako sada činim svoje prve korake na putu svetosti zajedno sa studentima osjećkog Sveučilišta u zajedništvu subraće iz Tanzanije, Hrvatske, Sijere Leonea, Njemačke i Poljske. Zapravo u međunarodnoj zajednici prepoznajem snagu ljubavi i osobnog rasta. Redovnička je zajednica mjesto u kojem se rada svetost svakoga člana posvećenog posebnim predanjem Duhu Svetomu.

Koja je glavna značajka djelovanja, karizma Misijaške družbe Duha Svetoga? Gdje djelujete u Hrvatskoj?

— Prije svega zahvalan sam Bogu što je stavio na moj put vjere Misijušku družbu Duha Svetoga – spiritance. Namjerno naglašavam množinu. Razlog vidim u sili zajednice, koja po uzoru na Isusa Krista naviješta

Raduje nas što smo za naš časopis razgovarali s paterom Arkadiuszom Krasickim, rođenim 1976. u Šwibodzinu u Poljskoj. Misionar je Družbe Duha Svetoga, zaređen za svećenika 2003. godine. Iste godine došao je u Hrvatsku.

Uz mnoga područja djelovanja osobito je poznat po svom radu s mladima. Okupljeni oko njega kao studentskog kapelana, studenti djeluju pod nazivom DUHOS, što je kratica koja upućuje na zajedništvo, a znači Duhovnost osječkih studenata, ali i Duh Osijeka. Vjerujemo da će ovaj intervju biti na poticaj svima koji ga budu čitali, a osobito mladima.

radosnu vijest svima koji su odbačeni, siromašni u duhu. Idemo tamo kamo nitko drugi ne želi otići. Ne gledamo svoju udobnost i komoditet, nego sve ostavljamo i radikalno u Sili odozgor krećemo za Gospo-

dinom. Duh Sveti pomazao je Isusa Krista i taj isti Duh posvećuje i našu predanost u službi nove i prve evangelizacije po svim kontinentima. Uz blagoslov Duha Svetoga naša družba ima poseban odnos s Marijom,

Više od deset mladića odlučilo se za svećenički i redovnički put. Tu su i djevojke koje razmišljaju o redovništvu. To su plodovi, koji više progovaraju u mom srcu nego obnovljeni toranj ili krov na crkvi

a osobito s njezinim bezgrješnim srcem. Sva njezina vjernost i svetost obasjava naše putove i omogućava pokoravati se Duhu Svetomu. Ona je nositeljica Duha Svetoga u službi opće evangelizacije. Moja subraća i ja prepoznali smo zagovor naših zaštitnika. Ponajprije su to prepoznali naši utemeljitelji Franjo Poulat des Places i Franjo Libermann. Prvi je u 18. st. odustao od karijere sjajnog odvjetnika i kao mladić formirao bogosloviju za siromašne studente. Odatle potječe naša karizma rada s mlađim ljudima. Libermann je u 19. st. također odustao od sjajne karijere alzaškog rabina. Upoznao je živoga Isusa i krstio

se u katoličkoj crkvi. Od tada njegov duhovni život potpuno je bio preplavljen prisutnošću Duha Svetoga. Bogorodica je postala za Libermannu posebno nadahnucé u evangelizaciji afričkog kontinenta. Mnogi naši misionari prisutni su u prvoj evangelizaciji ne samo u Africi, nego i na ostalim kontinentima. Do 19. stoljeća to su bile dvije različite družbe, a od 1848. godine jedna velika spiritičanska obitelj, koja danas ima više od 3000 članova.

Naše su tri zajednice prisutne i u Hrvatskoj: u Šibeniku, Slavonskom Brodu – Podvinju i u Osijeku – Brijestu. Moja subraća su župnici, kapelani u bolnicama, socijalnim usta-

novama za mlade i u zatvoru, kao i među sveučilištarcima. Mnogi su među časnom braćom i paterima jednostavno svetci. Neki su dali svoje živote za slobodu kršćanskog opredjeljenja mnogih ljudi diljem svijeta. Njihova svjedočanstva mogu biti za svakoga poticaj na putu k svetosti.

Posebno područje two-ga pastoralnog rada jest vjeronaučni rad sa studen-tima, animiranje klanjanja u osječkoj župi sv. Ćirila i Metoda, vođenje ureda za pastoral studenata, okuplja-nje studenata na nedjeljne mise u osječkoj konkate-

drali i drugo. Kakvo je tvoje iskustvo rada s mladima?

— U radu s mladima osjećam se kao najsretnija osoba na svijetu. No nisam to odmah otkrio. Trebalo mi je vremena. Moje svakodnevno obraćenje dolazi upravo po mladima. Hranim se njihovom vjerom i radošću. Kada vidim na stotine mladih u klupama tijekom klanjanja, koji su došli sami od sebe na susret sa živim Isusom, pustim i ja pokoju suzu radosnicu. Velim, na početku nije bilo tako. Međutim, Duh puše gdje god hoće. On poziva svoje proroke i svećenike. Više od deset mladića odlučilo se za svećenički i redovnički put. Tu su i devojke koje razmišljaju o redovništvu. To su plodovi, koji više progovaraju u mom srcu nego obnovljeni toranj ili krov na crkvi.

Prepoznaju li mladi danas i dalje Božji glas unatoč druš-tvu koje im želi pokazati lažni sjaj života i nameće im odbacivanje Boga i duhov-nih vrijednosti?

— Vidim da ima pomaka, ali uvijek ostaju oni koji nisu još prepoznali glas Dobrog pastira. U doba gurmanske konzumacije svinjetine, pile-tine i janjetine, u doba čobana plaćenika u svim društvenim slojevima, kojima je stalo više do novca, a ne do ovaca, teško je shvatiti Isusovu poruku o Pastiru i ovcama. To je poruka o autoritetu i poslušnosti.

Današnji mladi čovjek ne zna više slušati. Kao da ne želi dopustiti da u svojoj intimi čuje glas drugoga, a kamoli Božji glas. A možda se boji čuti Božji glas jer će spoznati istinu, a istina traži promjenu života. Više mu se svida brčkanje u blatu grijeha. Neki bi željeli ići s Isusom pod jednu ruku, a pod drugu s grijehom. No to tako ne ide! Gledam mladiće i djevojke koji su opterećeni ovim svijetom. Teško im je podići glavu i pogledati pred sebe, pogledati druge oko sebe. Čini mi se da, iako mladi, vrlo brzo stare. Možda zato što više slušaju glas ovoga svijeta nego Isusa. Hedonizam i kultura smrti uvukli su se jako duboko u naše pore. Zarobili su generacije. Kad god pogledam mlade dečke sa slušalicama u ušima i vidim kako se tresu na ulici i u tramvaju, pitam se kako će oni čuti Božji glas: »Podi za mnom! Daj mi svoje srce!« Danas bi svi htjeli biti superzvijezde, a rijetki Isuso-

vi učenici jer to nije *cool!* Ja ću reći: biti kršćanin, biti Isusov svjedok je u modi!

Koliko je važna molitva za tvoj život? Negdje sam pročitao da ti puno znači molitva krunice.

— Molitva mi otvara oči za Božju prisutnost. Ona je ključ do Božjeg srca. Osobito volim molitvu pred Presvetim. Svaki dan čitam Božju riječ. Meditiram. Po tome spoznajem vrijednost sakramentalnog života. Molitva krunice približava me evanđelju. Na početku bila je to za mene mukotrpna molitva, koja kao da nikad nema kraja. Boljela su me koljena i izbjegavao sam moliti krunicu sve dok nisam upoznao živoga Isusa. Shvatio sam da je krunica zapravo meditacija o evanđelju u Marijinu društvu. Nikad mi više nije bilo teško moliti. Svaki sam dan molio krunicu, kad god bih krenuo

pješke u školu, uvijek bih je imao uza se. Postala mi je tajanstveno oružje u borbi protiv vlastitih slabosti. Po molitvi krunice postaoh i svećenik. Ta molitva je prisutna i dalje u mom životu. Prati me. Svaki se put radujem šarenim zrncima, koja me približavaju Isusu po Gospi.

Ovaj časopis promiče redovnički život. Čitaju ga oni koji razmišljaju o duhovnom pozivu, ali i svi ostali koji žele preko svjedočanstava ugraditi u sebe prave duhovne vrijednosti te živjeti kao obiteljski ljudi. Koje savjete daješ mladim bračnim parovima?

— Budite jedno drugom dar, koji se odmotava u braku, budite prijatelji, a ne ugovaratelji. To su moje najčešće riječi. Mladi, budući da se ne moraju boriti za život jer su u većini slučajeva roditelji sve osigu-

Hedonizam i kultura smrti uvukli su se jako duboko u naše pore. Zarobili su generacije. Danas bi svi htjeli biti superzvijezde, a rijetki Isusovi učenici jer to nije cool! Ja ću reći: biti kršćanin, biti Isusov svjedok je u modi!

rali, jednostavno ne znaju za požrtvovnost. Zašto bi morali trpjeti? Ne vide smisla! Predbračna i bračna čistoća vrlo je važna. Dok čovjek misli da može po svome, a neudobne zapovijedi može preskočiti, događa se raspad. Ljudi gube smisao života jer se klanjaju suvremenim idolima, a ne Bogu. Ili misle da mogu za jednu ruku držati Boga i svećenika koji im je *frend*, a s druge strane živjeti u smrtnom grijehu. Takvi misle: *Pa što, prijatelj mi je svećenik, pa to je to, ne?* Treba ipak pogledati u svoje srce i prepoznati Istinu, koja donosi slobodu. Nemojmo se opravdavati, nego priznajmo svoj grijeh.

I za kraj, koja je tvoja poruka mladima koji razmišljaju o duhovnom pozivu, ali se još traže, nisu sigurni ili su neodlučni?

— Biti svećenik, redovnik, nikako nije izraz pokore i nekog prisilnog trpljenja. Nitko od mladića nije postao svećenik da ispašta svoje grijeha. Poziv je dar od Boga. Biti svećenik, redovnik, koji dragovoljno ostavlja sve radi Božjega kraljevstva, jest milost (Mt 19,12). S tim se pozivom povezuju mnoga obećanja koja se ispunjavaju već sada na zemlji i koja će se ispuniti na nebu (Mt 19, 28–29). No nitko od pozvanih ne trguje s Gospodinom i ne traži svoj obećani dobitak. Poziv u celibatu radi navješta-

Biti svećenik, redovnik, nikako nije izraz pokore i nekog prisilnog trpljenja. Nitko od mladića nije postao svećenik da ispašta svoje grijeha. Poziv je dar od Boga. Biti svećenik, redovnik, koji dragovoljno ostavlja sve radi Božjega kraljevstva, jest milost (Mt 19,12)

ja Božjeg kraljevstva ponajprije je nezasluženi dar, koji potražuje odgovor pozvanoga. Pozvan u Božje kraljevstvo, čovjek ulazi kao svećenik ili redovnik svjestan svojih slabosti i krhkosti života. No s druge strane prepoznaće dragocjenost dara i potpune

zarожenosti u Isusa Krista Velikog Svećenika. Nitko od svećenika navjestitelja Božjeg kraljevstva ne nastupa na sceni ovoga svijeta u svoje ime, nego u Imenu nad svim imenima – u imenu Isusa Krista. Svećeništvo i redovništvo put je koji zaranja u Krista i u nje-

govu Crkvu. Ne postoje svećenici i redovnici bez Crkve, bez Isusa. Svakog kršćanina, pa tako i svakog svećenika i redovnika, treba ispunjavati čežnja za služenjem jedinoj i svetoj Katoličkoj Crkvi. Isus je u svome zemaljskom hodu gradio Crkvu na temelju apostola (Ef 2,20). Proširivao je Božje kraljevstvo koje svojim rastom, u sili Duha Svetoga, obuhvaća i nas. Apostoli su bili obični ljudi. Bili su ribari. Prehranjivali su svoje obitelji. Mučili su se na žarkom suncu galilejske obale. Oni ni po čemu nisu zasluzili biti temeljnim slojem Kristove Crkve. Poziv koji im upućuje Isus: *Hajdete za mnom i učiniti ču vas ribarima ljudi!* nije nagrada, nego dar darovan s povjerenjem. Isus je znao koga poziva za svoje glasnike, širitelje Božjega kraljevstva u svojoj Crkvi. Znao je da će ga zatajiti i da će se svi razbježati. Poznavao je osobito Petrovo srce. Već je tada viđio njegovu zataju i plašljivost. Unatoč tomu, njemu daje prvo mjesto među apostolima (Mt 16,18–19). Apostoli su bili poslušni Isusovu pozivu, nisu oklijevali ostaviti glavni izvor obiteljskog prihoda. Oni su se riješili svojih zemaljskih sigurnosti. Krenuli su za Isusom i u sili Duha Svetoga s

pozivom na obraćenje: *Obrati se i vjerujte evanđelu!* Nije uvijek sve tako jednostavno. Postoje biblijski likovi koji su se opirali Božjem pozivu. Prorok Jona je u tome poseban. On na Božji poziv reagira na svoj način. Izbjegava Božji naum, ide vlastitim putom. Pun je nepovjerenja prema Bogu i milosrdnoj misiji spašavanja Ninivljana. Međutim, po njemu Bog čini čudesa. Na Joninu riječ Ninivljani su se obratili Bogu i spasili svoje živote. Sâm je Jona postao zna-

kom. Bog se, darivajući poziv, služi čovjekom bez obzira na njegove sposobnosti, ponašanje ili umijeće. Božja je milost uvijek vješta i zadivljuje uvijek iznova (Jon 3,1–5,10).

Što je potrebno da se, dragi mladi, odlučite za poziv? Potrebno je oduševljenje Isusom Kristom i njegovim riječima. Potrebno je jednostavno tvoje DA, sve drugo će Bog posložiti. Ovaj put, DOBRODOŠAO u MIŠIJSKU DRUŽBU DUHA SVETOGA POD ZAŠTITOM BEZGRJEŠNOG SRCA MARIJINA.

Ljudi gube smisao života jer se klanjaju suvremenim idolima, a ne Bogu. Ili misle da mogu za jednu ruku držati Boga i svećenika koji im je frend, a s druge strane živjeti u smrtnom grijehu

VAŽNOST RAZLUČIVANJA POZIVA

»Što Bog traži od mene?« »Što je Božja volja za mene?« »Kamo me Gospodin vodi?« »Koji je moj životni poziv?« Odgovor na takva i slična pitanja postupak je razlučivanja. Poslušajmo tekst koji nam govori o važnosti toga.

Razlučivanje je nužno jer bez njega naši postupci ne bi imali takvu čvrstoću kakvu im omogućuje zdravorazumsko prosuđivanje. Ono se mora odvijati u ozračju vjere. Razlučivanje je opažanje Božjeg djelovanja i njegova poziva. To je samo po sebi milost i zasigurno je puno više od ploda pukog intelektualnog pregleda i promišljanja. Prema tome razlučivanje više podliježe

obrascu milosti nego što ovisi o zakonima čistog razuma. Na primjer, Bog može u jednom trenutku prosvijetiti dušu i dopustiti osobi da vidi svoj poziv, poput osobe koja može primati milost vjere iz trenutka u trenutak, bez očitog prirodnog objašnjenja. Ljudi mogu godinama proučavati katoličku vjeru, raspravljati s najboljim teologima, i još uvijek ne povjerovati; tada u posjetu crkvi Bog može

Razlučivanje je samo po sebi milost i zasigurno je puno više od ploda pukog intelektualnog pregleda i promišljanja

u trenutku učiniti ono za čim čovjek neuspješno traga već godinama. Razlučivanje nije uvijek mukotrpni proces dolaženja do odgovora. Ponekad je to trenutačna spoznaja, koju provjeravamo, ali znamo da je prava. Razlučivanje treba biti uvod u djelovanje te mi sami po sebi trebamo reći da ono nema nikakvu vrijednost ako ne vodi do djelovanja: »Neće svatko tko mi govorи: 'Gospodine, Gospodine', ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj tko vrši volju Oca mojega koji je na nebesima (Mt 7,21).« Beskrajno besposličarenje samo će potrošiti dragocjeno vrijeme koje imate za služenje Bogu.

Osoba koja razlučuje poziv može tijekom vikenda ići na duhovne vježbe ili na susrete s ostalim mladima koji također rade na razlučivanju poziva. To može biti od neprocjenjive pomoći da se dođe do veće jasnoće o Božjem pozivu na redovnički život.

Program kandidature je vrijeme formiranja, tako da kandi-

dat ne mora biti savršen, ali treba imati dobar temelj na kojem će se graditi formacija u programu. Osnovni temelj uključuje i dovoljno tjelesno zdravlje, zrelost koja odgovara njegovoj dobi, emocionalnu postojanost, dovoljnu snagu karaktera da ispunji svoje dužnosti i obveze, dovoljnu intelektualnu i obvezu.

Godine su također važne.

Neki programi ne prihvataju starije kandidate, a neki od vas traže da završite fakultet prije pristupanja, pa provjerite s biskupijom ili s redom u koji želite pristupiti što je važno za pristupanje.

Ali najvažnije je da sve postavite u Božje ruke da vas on vodi, nadahnjuje i pomogne u razlučivanju vašega životnoga puta. ■

Razlučivanje treba biti uvod u djelovanje te mi sami po sebi trebamo reći da ono nema nikakvu vrijednost ako ne vodi do djelovanja

Autor: fr. Anthony Bannon
Preuzeto s www.vocation.com
S engleskog prevela:
Antonija Zidarić

OD IZBJEGNUTOG ABORTUSA DO OLTARA: istinita Priča braće blizanaca

Svaki duhovni poziv ima svoju povijest i svaka je povijest posebna. Tako se odnedavno na mrežnim stranicama može pročitati jedna prekrasna povijest duhovnog poziva. Naime početkom 1984. godine ultrazvuk kod Čileanke Rose Silve pokazao je bebu s tri ruke i dvije glave. Liječnici su insistirali na abortusu, ali ona je to energično odbila jer je bila spremna primiti »što god joj Bog pošalje«, a nije joj poslao dijete s oštećenjima, nego dva sina blizanca koji su danas svećenici Felipe i Paulo.

Preuzeto s Dnevno.hr i prerađeno

I dentični izgledom i pozivom, Felipe i Paulo Lizama uvijek su sve dijelili: isto obrazovanje, prijatelje, sportske aktivnosti, bili su istaknuti igrači nogometa u klubu Colo Colo te istinski vjernici. Mnogi su se iznenadili kad su se obojica odazvali pozivu po-

svećenog života. U intervjuu za ACI Prensa ispričali su svoju dirljivu priču. Njihovi roditelji Humberto Lizama i Rosa Silva radili su kao pomoćno liječničko osoblje, a njihova sestra Paula imala je četiri godine kad je majka ponovno zatrudnje-

la. Obitelj je živjela u mjestu Lagunillas de Casablanca u čileanskoj regiji Valparaíso. Obavljajući svoju dužnost i ne znajući da je trudna, Rosa se izložila zračenju rendgена. Čim je doznala da je trudna, otišla je na ultrazvuk. Liječnik je upozorio da vidi »nešto

»Kako da se ne borimo za život? Kako da ne propovijedamo o životu? Taj je događaj odredio moj poziv, dao mi je posebnu vitalnost i zbog toga sam se mogao istinski predati svojoj vjeri.«

čudno«. Rekao je da beba ima tri ruke, da su nožice nekako zapetljane i još gore da ima dvije glave. Iako je u Čileu u to vrijeme abortus bio dopušten »iz terapeutskih razloga«, a liječnici su rekli da joj je život ugrožen zbog tako čudne trudnoće, Rosa se usprotivila te je rekla da će prihvati »što god joj Bog pošalje«.

»Gospodin je djelovao i stvorio blizance, ne znam je li liječnik pogriješio«, tvrdi Felipe, a Paulo dodaje: »Uvijek mislim s posebnom ljubavlju i nježnosti kakvo je to mamo srce kad je bila spremna riskirati svoj život radi mene, radi nas.« Braća Lizama rođena su 10. rujna 1984. Prvo se rodio Felipe, ali se posteljica nije odvajala pa su liječnici predložili da je odstrane straganjem. Majka je to odbila jer je osjećala da i drugo dijete treba doći. Paulo se rodio 17

minuta kasnije. »Ovaj zadnji dio posebno je značajan za mene, liječnici bi nekim instrumentima pokušali izvući posteljicu koja nikako da izide. Moja mama je znala da sam ja tu. Kasnio sam, ali sam došao, a da su napravili to struganje, najvjerojatnije bih zadobio teška oštećenja«, rekao je Paulo.

Blizanci su doznali za tu priču kad su pohađali šestu godinu obrazovanja u sjemeništu. Nema dvojbe da su mudrost njihove majke i njeno plemenito srce odredili da doznaju za tu dirljivu priču u pravom trenutku, tvrdi Paulo. Uvijek je mislio da se poziv na posvećeni život pojавio u ranoj mlađosti, ali kasnije je shvatio da je Bog to započeo s njegovim začećem, a upornost njihove majke to je i omogućila. »Kako da se ne borimo za život? Kako da ne propovijedamo o

životu? Taj je događaj odredio moj poziv, dao mi je posebnu vitalnost i zbog toga sam se mogao istinski predati svojoj vjeri. U potpunosti znam u što vjerujem, tko sam i što govorim, jednostavno to je djelo Božje«, dodao je.

Poziv na posvećeni život

Djetinjstvo braće Lizama proteklo je u školovanju, kućnom katoličkom odgoju, vjerouaku u mjesnoj crkvi i ljubavi prema nogometu. »Od malih nogu isli smo na misu nedjeljom. Vodili su nas redovito na molite u mjesecu posvećenom Mariji, u Čileu je to studeni.« Nakon prve svete pričesti zbog nogometa su prestali ići redovito na misu. Rastava roditelja obilježila je njihove živote, odlučili su napustiti nogomet kad su imali 16 godi-

na. U tim bolnim trenutcima zbog raspada obitelji počeli su aktivnije sudjelovati u radu župe Virgen de Nuestra Senora de las Mercedes u Lagunillasu, gdje su se pripremali za krizmu.

Paulo je smatrao da sudjelovanje u župnim aktivnostima znači upoznavanje novih prijatelja i ispunjavanje vikenda sadržajem. Prisjeća se kako je prilikom klanjanja Presvetomu ušao u crkvu, kako su gregorijanske pjesme, monstranca, miris tamjana, tišina i prisutnost Gospodina učini-

li svoje pa je rekao: »To je za mene.« S druge strane Felipe je osjetio »neki guš« za Božje stvari jer je upoznao Crkvu iznutra radeći s o. Reinaldom Osoriom, voditeljem sjemeništa koje su oni kasnije pohađali. »Bog me pozivao. Shvatio sam da sam s Bogom i Božnjim naumom sretan. Nije bilo mjesta sumnji, htio sam biti svećenik«, objasnio je Felipe. Iako su bili jako bliski, nisu jedan drugomu ništa spomenuli o pozivu na posvećeni život. »Mislim da je Bog i tu odradio dobar posao da bi

nam omogućio slobodu u odgovoru kad nas pitaju koji je od nas dvojice prvi osjetio poziv. Ako sam ja mislio odazvati se pozivu koji ispunjava moje srce, zašto to ne bi učinio i moj brat«, prisjeća se Paulo. Kad su navršili 18 godina i završili redovito školovanje, stupili su 8. ožujka 2003. u sjemenište Pontificio Seminario Mayor San Rafael Lo Vazquez. Obitelji nije bilo lako prihvatići da su obojica tako odlučila, ali nakon prve godine Rosa je promjenila mišljenje. »Mama mi je priznala da je mirna jer vidi da smo sretni«, tvrdi Felipe.

Blizanci su ređeni za dakone u rujnu 2011. godine, a 28. travnja 2012. za svećenike ih je zaredio biskup Valparaísa monsinjor Gonzalo Duarte García. Tog istog dana imali su mlađu misu zajedno u rodnoj župi Nuestra Senora de las Mercedes u Lagunillasu. Felipe je predvodio, a Paulo koncelebrirao.

Mladima koji osjeti Gospodinov poziv da ga prate izbliza otac Felipe kaže: »Bog se ne poigrava nama. Želi da budemo sretni i da svećeništvo bude divan poziv koji nas sasvim ispunja.« Otac Paulo dodaje da nije lako krenuti Isusovim putom, ali je predivno. »Isus, Crkva i svijet nas trebaju. Ali nije im potreban bilo koji mladić, trebaju im mladići puni Gospodinove istine, tako da njihovi životi donose život, osmijeh, nadu«, zaključuje Paulo. ■

lako su bili jako bliski, nisu jedan drugomu ništa spomenuli o pozivu na posvećeni život. »Mislim da je Bog i tu odradio dobar posao da bi nam omogućio slobodu u odgovoru kad nas pitaju koji je od nas dvojice prvi osjetio poziv.«

ODUSTATI JE LAKO

Jedan je čovjek spavao u svojoj kući kad usred noći, iznenada, njegovu sobu ispunili svjetlost i ukaza mu se Spasitelj. Gospodin mu reče da za njega ima posao koji mora obaviti i pokaza mu veliki kamen koji je stajao ispred kućice.

Objasnio mu je što mora činiti: gurati kamen svom svojom snagom. To je čovjek radio iz dana u dan. Mnogo se godina mučio od sunčeva izlaska do zalaska, njegove ruke upravljene na hladnu, masivnu površinu nepomičnog kame na gurale su svom snagom. Svake se večeri čovjek vraćao kući zabrinut i iscrpljen, osjećajući da je cijeli dan potrošio uzalud. Vidjevši da čovjek pokazuje znake obehrebrenja, davao se odluči umiješati. Počeo ga je savjetovati: »Već predugo guraš taj kamen i još se nije pomaknuo. Zašto se mučiš ni radi čega? Ionako ga nikad nećeš pomaknuti.«

Tako je, uvjerivši ga da je za-

datak nemoguć i da je osuđen na propast, učinio da čovjek izgubi gotovo svu srčanost i hrabrost. »Zašto bih se toliko mučio oko ovoga?« mislio je. »Jednostavno ću uložiti nešto malo vremena, i minimum truda, i to će biti sasvim dovoljno.« I tako je to namjeravao učiniti, no ipak je odlučio pomoliti se i iznijeti svoje muke Gospodinu. »Gospodine,« reče, »dugo sam i naporno radio u twojoj službi, ulažući svu svoju snagu da obavim ono što si od mene zatražio. Pa ipak, nakon svega ovog vremena, nisam pomaknuo kamen ni pola milimetra. U čemu griješim? Zašto ne uspijevam?« Sažalivši se, Gospodin mu odgovori: »Prijatelju moj, kad sam tražio od tebe da mi služiš, i ti si prihvatio, rekao sam ti da guraš onaj kamen svom snagom, što si i uradio. Ni jednom nisam spomenuo da sam očekivao da ćeš ga pomaknuti. Tvoj zadatak je bio da guraš. I sada dolaziš

k meni, iscrpljen i istrošene snage, misleći da nisi uspio. No, jeli zaista tako?«

»Pogledaj se. Tvoje ruke su snažne i mišićave, leđa nabijena i preplanula, koža na dlanovima je očvrsnula od stalnog pritiska, a noge su ti postale krupne i čvrste. Unatoč otporu ti si mnogo porastao, i tvoje mogućnosti su sada daleko veće nego ranije. Ipak, nisi pomaknuo kamen. Ali tvoj poziv bio je da budeš pokoran i guraš. Da vježbaš svoju vjeru i povjerenje u moju mudrost. To si uspio.« »Ja ću sada, prijatelju moj, pomaknuti kamen.«

Nekad, kad čujemo Božju riječ, želimo upotrijebiti vlastiti um kako bismo odgojetnuli što on želi, a zapravo ono što Bog od nas traži je jednostavno: poslušnost i povjerenje u njega. Na sve načine treba vježbatи vjeru koja pomicaje planine, ali ipak je uvijek Bog onaj koji zapravo to čini. ■

MILOSRDNE SESTRE

Autorica: s. Dijana Lončarek

SVETOGLA KRIŽA

**POSTOJI JEDNA ZGODNA
ANEGLOTICA KOJA KAŽE
DA AKO BISMOS PITALI
PAPU KOLIKO IMA ŽENSKIH
REDOVNIČKIH ZAJEDNICA,
ON BI ODGOVORIO DA NE
ZNA... MILOSRDNE SESTRE
SVETOGLA KRIŽA SAMO SU
JOŠ JEDNA U NIZU... NEKI
ĆE REĆI SAMO JEDNA U
MNOŠTVU, NO ONIMA KOJI
SU IH UPOZNALI I ŽIVJELI SA
SESTRAMA SVETOGLA KRIŽA
ZNAČIT ĆE NEŠTO SASVIM
OSOBITO, POSEBNO.**

Pokušajte se vremeplovom prebaciti u 19. stoljeće. Mjesto radnje: Ingelbohl, Švicarska. Situacija: velika bijeda u narodu kao posljedica Napoleonskih ratova, nezbrinuta siročad, napušteni starci, ljudi bez kruha i zaposlenja, glad i nemoral. Jačanje liberalizma u državi potisnulo je Crkvu na rub društva, a bezvjerje i rušenje moralnih vrijednosti posljedice su koje su na osobit način zahvatile djecu i mlađe. Poznata situacija? S pravom se možete zapitati u čemu je razlika ako to usporedimo s današnjim vremenom. Manje-više kao da se scenarij na ovoj svjetskoj pozornici trajno ponavlja... uvijek isti problemi i nevolje... ništa novo pod suncem, mijenjaju se samo protagonisti. Glavni likovi koji su dali temelje družbi Milosrdnih sestara svetoga Križa su o. Teodozije Florentini, kapucin, čovjek koji je pažljivo promatrao događaje i ideje vremena te ih promišljao na temelju svojega duboko uvjerenog kršćanskog života, i Katarina Scherer, kasnije s. Marija Terezija, plemenita djevojka koja se velikodušno dala na raspolažanje Bogu i bližnjemu. Oni su prepoznali potrebe

vremena i svojim životom na njih odgovorili. Osnivali su kršćanske škole, otvarali bolnice, sirotišta i ubožnice i borili se za dostojanstvo čovjeka, osobito izrabljivanih tvorničkih radnika. Možete se i smijete zapitati tko bi se normalan u takvima uvjetima upuštao u slične pothvate. Ako ćemo promatrati iz ljudske perspektive, nije to bila baš razborita investicija, no promatrujući situaciju iz Božje perspektive, itekako je sve imalo smisla. Otac Teodozije i majka Marija Terezija crpili su snagu za svoje djelovanje

u trajno njegovanom odnosu s Bogom i zato su i nemoguće stvari bile ostvarive. Oni su živjeli s velikom strašću svoje zvanje i poslanje u svom vremenu. Veliki biskup Josip Juraj Strossmayer također je radio na duhovnoj obnovi svoga naroda. Saznavši za sestre sv. Križa, koje su već bile poznate po Austriji i Njemačkoj kao dobre učiteljice mlađeži, i upoznavši ih kada su došle prošiti u njegovu biskupiju, pozvao ih je da i u njegovu gradu rade na odgoju ženske mlađeži i djece. Prvih deset sestara došlo je iz Ingenbohla

iz Švicarske u Đakovo godine 1868. Dvije godine učile su hrvatski jezik i započele s radom na djevojačkoj školi i preparandiji. Toj prvoj zajednici sestara ubrzo su se pri-družile djevojke iz Hrvatske te su sestre tako mogле proširiti svoju djelatnost i izvan Đakova. Otvarale su škole i dječje vrtiće diljem Hrvatske, gdje su odgajale generacije mlađih učiteljica i djece. Od samih početaka djelovanja hrvatske provincije sestre su njegovale bolesnike u bolnicama, staračkim domovima i ubožnicama. Ta djelatnost cvala je sve do Drugog svjetskog rata, kada su mnoge sestre zbog komunističkog režima morale napustiti bolnice. Nakon zabrane odgojne djelatnosti i oduzimanja vlastitih škola i bolnica, sestre su se usmjerile na novu djelatnost: rad u župama, gdje i danas djeluju kao vjeroučiteljice,

BEZ OTAJSTVA KRIŽA NE MOŽEMO RAZUMJETI NI RADOST USKRSNUĆA, A SVAKA SESTRA SVETOGA KRIŽA POZVANA JE DA BUDA SVJEDOKINJOM USKRSNUĆA. ALI POTREBNE SU SESTRE KOJE RAZUMIJU KRIŽ

voditeljice crkvenog pjevanja, sakristanke i voditeljice župnih domaćinstava. I danas osluškuju koje su to potrebe vremena te kako odgovoriti na njih. Dom duhovne pomoći, dnevni boravak za starije i nemoćne, rad s mladima, rad u školi, vrtići, vjera i svjetlo, duhovne obnove, briga za siromašne... samo su neke od aktivnosti kojima žele prido-

nijeti u ostvarenju Božjeg kraljevstva već ovdje na zemlji. I danas postoje plemenite djevojke koje se odlučuju na redovnički način života. Djevojke koje su osjetile poziv da daruju svoj život Bogu i bližnjemu... Ma zapravo je zbunjajuće, provokacija zdravom razumu da se i danas mlade djevojke odlučuju na takav način života. Život u siromaš-

tvu, poslušnosti i čistoći. Danas, kada se žena može bolje i više ostvariti u svijetu, a ako želi, može biti angažirana u crkvi kao laik i još k tomu dobra supruga i majka. Poznato nam je također da su tehnički napredak, emancipacija, razvoj znanosti, mediji i nove spoznaje unaprijedili položaj žene, kako u društvu tako i u obitelji... No budimo iskreni...

GLAVNI LIKOVI KOJI SU DALI TEMELJE DRUŽBI MILOSRDNIH SESTARA SVETOGA KRIŽA SU O. TEODOZIJE FLORENTINI, KAPUCIN, ČOVJEK KOJI JE PAŽLJIVO PROMATRAO DOGAĐAJE I IDEJE VREMENA TE IH PROMIŠLJAO NA TEMELJU SVOJEGA DUBOKO UVJERENOG KRŠĆANSKOG ŽIVOTA, I KATARINA SCHERER, KASNIJE S. MARIJA TEREZIJA, PLEMENITA DJEVOJKA KOJA SE VELIKODUŠNO DALA NA RASPOLAGANJE BOGU I BLIŽNJEMU

Jesu li? Nije li možda potrebno ponovno revitalizirati ulogu žene. Vratiti joj dostojanstvo koje joj pripada i koje zaslужuje. Valja se ponovno zagledati u Ženu koja nas uči vrijednostima majčinstva, žrtve, praštanja, strpljivosti, čiste ljubavi... valja se zagledati u Djevicu Mariju čiji nas primjer trajno potiče i nadahnjuje da je mo-

guće živjeti kako je ona živjela. Biskup Josip Juraj Strossmayer shvaćao je veliku i važnu ulogu žena. Znao je, ako sestre odgoje dobre djevojke koje će postati dobre žene, imat će i dobre obitelji koje su temelj dobrog društva i napislostku države. Ima li ljepše i ima li teže i odgovornije uloge? Otac Teodozije je rekao: »Trebam sestre koje razumiju križ. Bez

Raspotomu, stoga potpuno bližnjemu.« Treba li još govoriti o izazovima poziva i odaziva? Pozivao je prije 2000 godina, poziva i danas. Osluškujemo li u sebi što nam to Gospodin govorí? Sv. Ivan Pavao II. u svojoj apostolskoj pobudnici o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu *Vita Consecrata* piše: »Različite potreškoće koje proizlaze iz sma-

žava jubilarnu 150. godinu od smrti našeg utemeljitelja pod geslom »Na putovima ovoga svijeta«. Izazov za svaku pojedinu sestru... Pozvane smo pomno osluškivati i aktivno odgovarati svojim životom. Koji su to putovi koje treba prokrčiti? Otvoriti? Prohodati? Prepoznati? U godini smo posvećenog života. Papa Franjo je prepoznao potrebu da

otajstva križa ne možemo razumjeti ni radost uskrsnuća, a svaka sestra svetoga Križa pozvana je da bude svjedoknjom uskrsnuća. Ali potrebne su sestre koje razumiju križ. Sestre koje će znati odreći se sebe i svojih želja jer je Isus jedina njihova želja.« Majka Marija Terezija Scherer obvezala nas je kada je rekla: »Potpuno

njenja osoblja i inicijativa ne smiju ni na koji način utjecati na to da se izgubi pouzdanje u evandeosku snagu posvećenoga života, koji će uvijek biti aktualan i djelatan u Crkvi. Posvećeni život i dalje će među vjernicima podržavati odgovor ljubavi prema Bogu i prema braći.« Naša družba ove godine obilje-

naglasi njegovu vrijednost, da rehabilitira ono što je onemoćalo, da evandeoskom radošću probudi uspavane, da prozrači ustajale prostorije... Pozvani smo širiti i njegovati tu evandeosku, zaraznu radost koja je plod istinskog SUSRETA! Ti si pozvan/pozvana, da, upravo ti koji/koja ovo čitaš! Radujmo se u Gospodinu uvijek! ■

SV. TEREZIJA OD ISUSA (1515. – 1582.) Isusova prijateljica

Sveta Terezija rođena je prije 500 godina. No iako je živjela u nekom drugom vremenu, iskustvo duhovnog rasta i borbi aktualno je za svako vrijeme. Kao i današnja generacija, ona je sama iskusila uspone i padove, slatkoće i suhoće, ljepotu i muku molitve... Svoj osobit odnos s Isusom gradila je na prijateljski način.

Autor: o. Dražen Marija Vargašević

**NIŠTA NEKA TE NE STRAŠI,
NIŠTA NE UZNEMIRUJE.
SUE PROLAZI.
SAMO BOG OSTAJE ISTI.
TKO JE STRPLJIV SUE POSTIŽE.
TKO IMA BOGA IMA SVE.
SAMO BOG DOSTAJE.**
(Sv. Terezija od Isusa)

Sv. Terezija od Isusa, poznata i kao Terezija Avilska ili Velika, pravim imenom Teresa Sánchez de Cepeda y Ahumada, rođena je 28. ožujka 1515. u Avili, glavnom gradu istoimene pokrajine u Staroj Kastilji, koji je nadaleko poznat po svojoj gotičkoj katedrali, najstarijoj takve vrste u Španjolskoj, te bedemima iz XI. stoljeća. Roditelji su joj bili Alonso Sánchez de Cepeda i Beatriz de Ahumada. Osim nje imali su još jedanaestero djece. Od triju djevojčica dvije su se udale, a samo se Terezija odlučila za redovnički stalež. Odluku nije donijela iz neke nužde, već posve slobodno i promišljeno. U svojoj djevojačkoj dobi između 14. i 18. godine i ona je mnogo držala do ljepote, ljupkosti,

bogatstva i ljubavi pa se ozbiljno bavila i mislima o udaji. Iako je već od ranog djetinjstva bila veoma temperamentna, u svojim željama i odlukama naprasita, ipak ništa nije činila nepromišljeno, bez prethodnog razmišljanja. Posjedovala je veliku i spontanu sposobnost da ljubi, no to je nikad nije dovelo u nepriliku da bi nešto od onoga što je rekla ili obećala morala povući, što govori da je sve prije dobro odmjerila. Terezijina je duša bila gladna znanja. Tu glad nije bilo lako utišati pa je neprestano posezala za novim knjigama. Kako je po naravi bila dražesna, ljupka, u društvu i igri upravo čarobna, nikad joj nije uzmanjikalo mladoga društva, i muškoga i ženskoga. Ona je bila pravi virtuoz u sposobnosti da ljude

razveseli i nasmije, što će je kao ljudska vrlina pratiti cijeli život.

Kad je odlučila stupiti u samostan karmeličanki od Utjelovljenja u Avili, bilo je to iznenadenje i za nju samu i za sve one koji su je poznivali. Imala je 20 godina, a iza te odluke nije stajalo nikakvo ljubavno razočaranje, još manje neka osobita simpatija ili naravna sklonost. Nju je u samostan jednostavno vodila želja da spasi dušu jer je, poznajući svoju narav, sumnjala da bi to u svijetu mogla ostvariti. Zbog toga je stupanje u samostan bio za nju veoma bolan i težak, upravo dramatičan doživljaj. Ona sama o tome svjedoči: »Jedva mogu vjerovati da će moja bol i u smrti biti veća od one što sam je osjećala kad sam

napuštala roditeljsku kuću. Činilo mi se kao da se u meni odvaja svaka pojedina kost.« Da nije to sama napisala, jedva bismo takvo što mogli pomisliti o jednoj, u povijesti Crkve, najodličnijoj redovničici. Ona je svoje zvanje skupo platila, a i to je nemalo priodonjelo njenoj veličini. Kako je Terezija bila promišljena i odlučna žena, kad je jednom odlučila postati redovnica, to je uzela veoma ozbiljno. Sa zvanjem se nije šalila. Prvu godinu redovništva nastojala je oko savršenosti tako odlučno da se duševno i tjelesno brzo dokrajčila. Upala je u stanje sveopće anemije, a zatim je četiri dana bila posve

ukočena. Svima je izgledalo da će umrijeti i već su sve pripremili za sprovod. No ona se najedanput probudila iz svoga mrtvila i ukočenosti te sama otklonila posvećeni vosak, kojim su joj po tadašnjem običaju bili već zalijevali očne kapke. Neki misle čak da samo brizi i slutnji Don Alonsa valja zahvaliti, jer se opirao pogrebu, da nije bila živa zakopana. Svetica sama misli da za tu milost ima zahvaliti zagovoru sv. Josipa, kojega je počela još više štovati. Nakon toga iskustva ne znači da je Terezija odmah postala svetica. Daleko od toga. Ona je čak 18 godina provela u osrednjosti. Samostan od Utjelovljenja

u Avili imao je doduše 120 – 180 sestara karmeličanki, ali je u njemu bilo ozračje koje nije mnogo poticalo na savršenost i svetost. Tko se želio ipak posvetiti, morao je to činiti na vlastitu inicijativu, uz rizik da bude ismijan. Opisujući život u samostanu tih godina, Terezija pokazuje sve njegove slabosti, sjene i nedostatke. To je i nju strahovito razočaralo, a u duši je sve jasnije i življe osjećala zov da se izdigne iz svega toga. U jednom je viđenju vidjela mjesto u paklu koje joj je pripravljeno ako ne krene drugim, boljim i savršenijim putom. Bilo joj je tada 40 godina. Ona se energično odlu-

Terezijini spisi o molitvi uzbudljiva su priča o prijateljstvu između Božja i nje, odnosno Božja i čovjeka. Ona piše:
»Molitva nije ništa drugo doli razgovarati prijateljski često Puta nasamo s Onim za kojega znamo da nas ljubi«
(Moj život 8,5)

čila za reformu Karmela. Do tada prosječna karmelićanka postala je jaka žena, velika redovnica, koja je nastojala svoj život proživljavati u duhu evanđelja. I u tome je bila sva obnova Karmela, obnova koja je išla polako, uz mnoge poteškoće, ali koja je posve preobrazila redovnički život. Rodio se novi, idealni Karmel, nama dobro pozname bosonoge karmelićanke, dostojeće kćeri velike majke Terezije od Isusa. Radi obnove Karmela Terezija je putovala cijelom Španjolskom i osnovala 16 samostana. Nije više bilo poteškoće i zapreke koja bi je zaustavila. I to je bio život njezine posljednje 22 godine.

Iz tog su života kao najzrelijiji plodovi onoga razdoblja nastala njezina pisana djela: »Moj život«, »Put k savršenosti«, »Zamak duše«, »Knjiga osnutaka«, kao i nebrojeni odgojni spisi te svjedočanstva uzvišene mistične lirike. U svojim molitvama i mističnim

zanosima ta je sveta redovnica nosila sve brige i tjeskobe Tridentskog sabora, bitku kod Lepanta, događaje u svojoj domovini Španjolskoj, misijski rad u Americi. Sama je rekla da je Indijanci tamo u Americi stope mnogo jer je u molitvi za njihovo spasenje mnogo uzdišala. Iako je bila na vrhuncima mistike, nije bila daleko od svega onoga što se u tadašnjoj Crkvi i u svijetu događalo.

Terezija je znala i vjerovala da je odlučujuće »oružje« molitva jer iz nje i druga sredstva dobivaju svoju jakost. Zato je u borbi za Krista i Crkvu osnivala samostane u kojima će njezine sestre moliti i boriti se za kraljevstvo Božje. Povijest joj je dala pravo jer je postala jednom od vrhunskih ličnosti katoličke obnove XVI. stoljeća, s utjecajem koji traje još i danas. Terezija je premnula 4. listopada 1582. Dan poslije njezine smrti bio je već 15. listopada jer je upravo tada stupila na snagu reforma kalendara – ispravak staroga

julijanskoga kalendara. Ima u tome mnogo znakovitosti jer je Terezija Avilska svojom obnovom Karmela pridonijela pomaku redovničkoga života i obnovi Crkve općenito. Proglašena je blaženom 1614. godine, a svetom već 1622. zajedno s Ignacijem Loyolskim i Franjom Ksaverskim. Papa Pavao VI. proglašio ju je 1970. prvom od žena naučiteljicom Crkve s titulom »Majka duhovnog života«.

VICEVI

HA! HA! HA!
HA! HA!

VICEVI!!!

ATEISTI KOD BOGA

Sveti Petar dolazi Bogu u kancelariju i kaže mu:

- Bože, traže te neki ateisti.
- Reci im da me nema.

SODOMA I GOMORA

Nakon propovijedi svećenik se na izlasku iz crkve pozdravlja s viernicima. Nailazi i jedna žena.

- Velečasni, hvala Vam na tako divnoj propovijedi. Toliko ste svjetlosti unijeli u moje razumijevanje Biblije. Do sada sam mislila da su Sodoma i Gomora bili muž i žena.

SAMO KRUGA

U predizbornoj kampanji stranački kandidat završava svoj govor:

- Ako budete glasovali za mene, imat ćete dovoljno kruha i rada.

Jedan od slušatelja dobaci:

- Obećavate previše. Bilo bi dovoljno da imademo samo kruha.

!!!

BOŽE, SAČUVAJ!

Slavni liječnik, nakon što je olakšao svoju savjest pred svećenikom, svojim pacijentom kojega je trebao operirati, zamoli ga:

- Oče, pomozite mi i spasite me da ne odem u pakao.
- Dobro - bolesni svećenik će mu - ali zauzvrat i Vi mene spasite da danas ne odem u nebo.

BRAĆNA NESREĆA

Nakon teške prometne nesreće probudi se čovjek iz duboke kome.

- Jesam li u raju - upita izbezumljen.
- Nisi - reče mu supruga, koja je sjedila uz njegov krevet.
- Ja sam još tu uza te.

VICEVI!!!

HA! HA! HA!
HA! HA!

ZANIMLJIVOSTI ?!

ZANIMLJIVOSTI

Konoplia je u razdoblju od 3000 godina, sve do 1883., bila najkorisnija biljka. Upotrebljavala se za izradu tkanina, sapuna, papira, lijekova i ulja.

..ŠTO BI SE DOGODILO DA JE MOJSIJE UMJESTO NOE SAGRADIO ARKU..

Svih 7 Crkava Apokalipse, spomenutih u Bibliji, nalaze se u Maloj Aziji - Efes (Ephesus), Izmir (Smirna), Pergam, Thyartira, Sard, Philadelphia, Eskihisar (Laodicea)

TRISKAIDEKAFOBIJA je strah od broja 13, a **PARASKEVIDEKATRIAFOBIA** je strah od petka 13.

Svakog dana rodi se 364 321 beba, a umre 147 137 ljudi. Dakle zemlja je svakoga dana bogatija za 217 184 čovjeka.

GODINA POSVEĆENOGL ŽIVOTA

(od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2016.)

Facebook: Susret
Zovem te

urednistvo@susret.net
www.susret.net

www.redovnistvo.hr
www.redovnistvo.ba

